

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

<p>Az országos magyar gazdasági egyesület tagjai ingyen kapják.</p> <p>Nem tagoknak előfizetési díj: Egész évre 20 korona, félévre 10 korona, negyedévre 5 korona.</p>	<p>Az Országos Magy. Gazdasági Egyesület tulajdona.</p> <p>Az egyesületi tanács felügyelete alatt: Főszerkesztő és kiadásért felelős: Forster Géza az OMGE. igazgatója. Felelős szerkesztő: Szilassy Zoltán az OMGE. szerkesztő-titkára. Társzerkesztő: Buday Barna az OMGE. titkára.</p>	<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest (Köztelek), Üllői-út 25. szám.</p> <p>Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.</p>
---	---	--

AZ OMGE. KÖZLEMÉNYEI.

1900. évi július hóban befizetett alapítványi kamatok és tagsági díjak nyilvános nyugtázása.

Alapítványi kamatot fizettek:

1900. évre:

Gróf Dégenfeld Imre, Hoffmann Jakab 20—20, gróf Hunyady Imre 52.50, Markovics Károly 20, dr. Okolicsányi László 21, gróf Schönborn-Buchheim E. 10, Schweiger Vilmos 21, gróf Széchenyi S., Sztankovits Ferencz 21—21, Zempléni megyei gazd. egyesület 20, Zombori Rónai Ernő 21 kor.

Tagsági díjat fizettek:

1902 ik évre:

Ifj. Csillag Béla 20 kor.

1901. évre:

Balogh Sándor, Csurgay József, Deutsch Andor 10—10, gróf Esterházy Ferencz 20, Günther Ernő 2, Gazd. egyesület Mezőtúr 10, Kazik István, Kozma Ede, Krick Aladár, Schmidt K. R., Ugron Zoltán, Wurm Ignác, gróf Zichy Károly 20—20 kor.

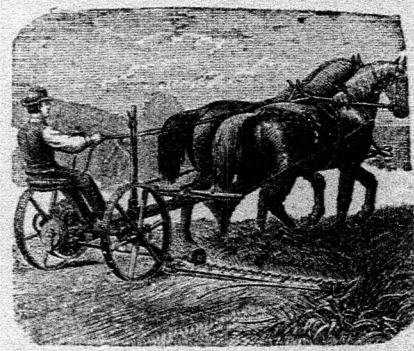
1900. évre:

Abaffy Emil, Adler Samu, br. Ambrózy Béla, Antos Béla, dr. August Zsigmond 20—20, Auspitz Ignác 10, B. Barata, Barta Ödön, dr. Bartók József, Bass Samu, Bauer Mihály, br. Bánffy Ernő, Beer Antal, Beyer Károly, Beimel Jakab, Beliczey István, Benzur Elek, Berger Emil, Berger Sámuel, Bernrieder József, Besán Elemér, Besán Jankovich, Besán Gyula, Besán Jankovich, Beszedits Dezső, Bibó Dezső, Bibó Dénes, Biró Albert, Biró Lajos, Bischitz Artur, Blaskovits Ferencz, Blau Sándor, Bleuer Lajos, Bohus László, Bohus Zsigmond br., Boross Károly, Bosnyák Károly, Bosnyák Mihály, Bódy Andor, Brasch Simon, Braun Oszkár, öz. Brüll Mórné, Buchalla Samu, Bürger Ferencz, Capelle Vilmos, Czeglédy Tivadar, Csiky Gyula, Clayton & Shuttleworth, Choczenszky Miklós, Csukássy István 20—20, Csurgay József 10, Damaszkín Arzén, Darányi Kálmán, Dedinszky Béla, Despinitz Kálmán 20—20, Deutsch Andor 10, Deutsch Béla hatvani, Deutsch Frigyes, Deutsch Lajos, Deutsch Samu, Deutsch Sándor, Diel Ede, Dióssy Aladár, Diósszeghy Dezső, Diósszeghy Zoltán, báró Dittfurth Mór, Domahidy István, Dömötör Béla, Dömötör Dénes, dr. Dömötör László, Dóry Jenő, báró

Drasch Richárd, Drávelzky János 20—20, Durkó Imre 10, Eckstein Fülöp, Edelstein Ármán, id. Egán Lajos, Ehrlich Ignác 20—20, Eisenhut Kálmán 10, Eisler Miksa 5, Elek Lipót, Emich Gusztáv, Emresz Károly, Emődy József, Erdélyi Szász g. e., Erőss György, Erős Rezső, gróf Esterházy Ferencz, gróf Esterházy Gyula, gr. Esterházy Mihály, gróf Esterházy Sándor, Fancsovits Máttyás, Farkas Géza, Fáy Béla, Fáy József, Fáy Viktor, Fáy Zoltán, Feldmann B. Jakab 20—20, Ferencz Győző 10, id. gróf Festetics Imre, Fleischl Sándor, Florian János, Fonay Lajos, Fowler John & Co., Förster Jenő, Freund Dezső, ifj. Frey Gusztáv, Fröhlich Frigyes, Fuchs Géza, Fűredi Lajos 20—20, Fürst Lajos 10, Fürst Ödön, Gaál Gyula, Gaszner Károly, Hódmezővásárhelyi gazd. egy., Gazd. egyesület Mezőtúr, Geiger Ferencz, Gelléri Mór, Geregyei gazdaság, Gerébi Gyula, báró Ghillány Imre, dr. Gidófalvy István, Glück Venczel, Goldmann József, Gombos Gyula, Gosztonyi Géza, Görsy László, Guttman Lajos 20—20, Günther Ernő 18, Gunther Imre, Gracsányi Gyula, Gräfel Hugó, Giebsch Gyula, Gromann Géza, Grosz Jenő, ifj. Gröber József, Gruner Lajos, Grünwald Sándor, Gyérey Richárd, Gyika Elemér, Hajnal Samu, Hanák Ferencz, dr. Haudek Agoston, Handlery Gusztáv, Hantinger Henrik, Haracek László, Haraszthy Sándor, Henz Ödön, Herczfelder Pál, csetei Herczog Péter, Hermann Antal, Hevessy Bertalan, Hevessy László, dr. Hirsch Alfréd, Hirschfeld Béla, Hoffner és Schrantz, Hoffmeister testv., Holcz Máttyás, Honig Albert, Honig M. L., Hornyánszky Pál 20—20, Horváth József 10, Hübner Rezső lovag, Hübös Salamon, Imre Miklós, Imreh Antal, Inkey Antal, Iványi Géza, Jakabffy Dezső, Jakabffy Ignác, gróf Jankovich László, dr. Jeney Gyula, Jeszenszky Andor 20—20, Jékely Mór 10, Juhász Sándor, Jusztusz Gyula, Jusztusz Izidor, Juraček Béla, Juraček Győző, Kálmár Vilmos, Kamocsay Sándor, Kann és Heller, Karsay Vilmos 20—20, Kaufmann Ignác 10, Kállay András, Kállay Leopold, Kárász István, Káfi Gyula, Kemény Dávid, báró Kemény Kálmán, Kenessey Pongrácz 20—20, Kende Zsigmond 10, Keppich Emil 20, Kerekes Lajos, Kimpel Floris ifj. 10—10, Kiss Abel, Kiss István, Kohn Gábor, Kohner Alfréd, Kohner Henrik, Kokas József, Komlós Ármán, Komlós Ede, Konold Frigyes, Kontsek György, Korek János, Korek Kálmán, Kornstein testvérek, Kotosmán Simon, Kovácsy Sándor, Kövér János, dr. Kuncz Jenő, Kuzma Gusztáv, Kun Frigyes, Kuny Adolf, Kühne gazd. gépgyár, Kürthy István, Krajtsik András, Krajcsovics Lajos, Krausz Samu 20—20, Sándor 10, Krausz Zsigmond, Krenn Sebestyén, Krick Aladár, Kronberger Adolf, Laky József, Lakath János, Landesz József, Lamm B. és fia, Lassó Gyula 20—20, Lászlószky Kálmán 10, Lénárd Jenő, Lamberger Gyula, Leopold Lajos, Linzboth Mihály, Lipovniczky Imre, Lonkai Ármán, Lorsy Ármán, Lovassy Ferencz, Löw Lajos, Löwy Adolf 20—20, Löwy Máttyás 10, Löwenstein Emil, Lukács Gyula, Madarassy Jenő, Madarász Sándor, Magyar Balázs, Majláth Ferencz 20—20, Malina Gyula

10, Mandl József 20, Mandel Sándor 10, Mándy Géza, Mandeville Frigyes, báró Manndorf Géza, Marasca József 20—20, Marcsány Kálmán 10, Marikovszky Géza, Marsovszky Viktor, dr. Maróthy László, Marschall A., Martens Cásár, Marton Zsigmond, Mauthner Ödön, Mayer Pál, Meitner Gyula, Melczér László, Meller Henrik, Mesterházy Gyula, hg. Metternich L.-né, bajna-biai uradalma 20—20, Mihályi Imre, Milkó Vilmos 10—10, Minich Samu, Mogyoróssy Zsigm., Möller István, Molnár Sándor 20—20, Müller L. 10, Nagy Antal, Nagy Sándor, Nedeczky Kálmán, Nedeczky Tibor, Nick Ede, Odechalch Livió, Orczy Zoltán, Ormódy Vilmos, Orosz Miklós, Oppenheim Emil, Oppenheim Henrik, Pál József, Paikert Henrik, Pátkay József, Palkovics Gyula, Patay József, Patonay László, Patzenhoffer Rezső, gróf Péchy Constantin özvegye, Péchy Elek, Perlakó Elek, Persa Sándor, Pfeiffer Kálmán, Pichler Zoltán, Pick Manó, Pick Miksa, Plesz Máttyás, Princz Károly, Psik Lajos, Podmaniczky Levente báró, Pollák Ármán, Pollák Gyula, Pongrácz Jenő gróf, Pongrácz Jenő, Popovics Sándor, Pottornyay Miklós, Pottyondy Béla, Pözner Gábor, Purghy Lajos, Rác György, Rác Sándor, Racsek János, ifj. gróf Ráday Gedeon, Radvánszky György, Radvány István, ifj. Rajky Lajos, Ráth Ferencz, Rausch László, Rázgha Béla, Rébay Dezső, Reiszig Alajos, Reiner Adolf, Remenyik Imre, Révész Antal, Ribánszky Gyula, Rieder Ödön, Rosenfeld Henrik, Rosznák Jenő, L. Ruffly Pál, Ruzinkó Antal, Ruthényi Béla, idb Samassa János, Sarlay Gyula, Saborszky Ede, Sárkány Kornél, Sebestyén Henrik, Seligman Kelemen, Sigray Pál 20—20, Skita Sándor 10, báró Solyomssy Lajos, Sommer Ignác, Somogyi Emil, Somogyi János, Somogyi Péter, gróf Somssich Géza, Soós Géza, Sopronm. gazd. egyesület, Strausz Rezső, Strausz Rezső, Strasser Vilmos, Stein Mihály, Steiner Samu, Stern Gyula, Stern Lajos, Stern Miksa, Stern Samu, Strobel Sándor, Sümegvidéki gazdakör, Swaizer Aladár, Schmedt Emil, Scholtz Gyula, Schreiber Ignác, Schwartz Lajos, herczeg Schwarzenberg Alajos, Schweiger Lajos, Schultheisz Gáborné öz., Szabó Antal, Szájbély Árpád, Szalkay Gyula, Szántó Lajos, Szander Ferencz, Szandtner Ernő, Szarvas Lajos, gróf Széchenyi Géza, Szecsey István, dr. Szécsi Kálmán, Szegedi keeresk. és iparkamara, Székér Lajos, Székér Mihály, ifj. Székely Péter, Szelenyi Miklós, Székelybity Viktor, Szemes Árpád, Széke Sándor, Szerdahelyi Agoston, Szerday Aladár, Szerviczky Ödön, ifj. Szent-Ivány Farkas, dr. Szentkirályi Ákos, Szilágyi megyei gazdasági egyesület, Szilassy Béla, Szilárdy István, Szinay Gyula, Szirányi Sándor, Sza János, Sztányi Károly, Szilávik Leó, Szold József, Szögyén Marich Ferencz, Szöke Sándor, Sztankovics Mihály, Szűcs Dezső, Szűcs Zsigmond, Taffler Jakab, dr. Tarajossy Sándor, Thassy Elemér, Tokody Ödön, Tolnay Lajos, Torontálmezei gazd. egyesület, Tóth Ede, Tóthossy Andor, Truka József, Tüköry Antal, Tully István, Turkevei I. kaszinó-egylet, Tuskán Valdemár,

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE, BUDAPEST, V. ker., ALKOTMÁNY-UTCA 31. sz.

Az **Adriance**, Platt & Co. new-yorki gyár világhírű

Adriance fűkaszáló

Adriance marokrakó- és

Adriance kéveketőrárató gépeinek

kizárólagos magyarországi képvisellete.

la. aussigi Rézgálicz

Dr. Aschenbrandt-féle bordói és rézkénpor

és mindennemű szőlővédekezési anyagok és szerek bevásárlási forrása.

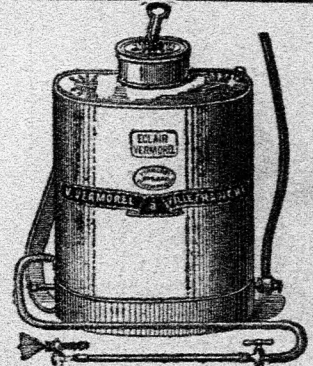
A **V. Vermorel** villefranchei gyár világhírű

„Eclair” peronospora feeskendőinek

„La Torpille” kénporozó- és

„Excelsior” szénkénevező

gépeinek

Mai számunk 20 oldal.

Egyedüli specialis ekegyártással foglalkozó gyár az Egyedüli kizárólag sorbavetőgépekkel foglalkozó

Ugron Zoltán, Urbán Iván, Urbán Péter, Ury Béla, Valkó József, Vancsó Béla, Vargha Ignác, Varságh Gusztáv, Vasskó József, Vasmegeyi Kaszinó, Végecs Sándor, Veczkó Béla, Wittmann János, Vognronits Gyula, Weigl József, Weinberger Arthur, csepehi Weisz Manfréd, Wertheim Armin, Wertheim Samu ujhódosi gazdasága, Widder Mór, Wimmer Fülöp, báró Wodlauer Albert nyitra-komjáti gazd., Wolff Ernő, Wolfinger M., Zalka Zsigmond, gróf Zamoisky Jenő, Zámory Béla, Zathureczky M., Zemanek Károly, gróf Zichy János, Zóhás József.

Hátralékra fizettek:

Bokor Gyula 20, Buday Zádor 40, báró Drasche Richárd 2, id. Egán Lajos, Erőss György, Handlery Gusztáv, Juhász Sándor, dr. Lakits István 20—20, Lenárd Jenő 10, Lőw Lajos 10, Marsovszky Viktor 20, Mihályi Imre 10, Molnár Sándor 20, Perczel József 40, Popovits Sándor 20, Rieder Ödön 40, Sebestyén Henrik 10, Somogyi Péter, Strausz Adolf, Szemere Géza, Szűcs Dezső, Valkó József 20—20, Vasmegeyi Kaszinó, Végecs Sándor 40—40, Zöld János 20 koronát.

Mezőgazdasági ipar.

A mezőgazdasági termelés nyersanyagok előállításával foglalkozik. A kész nyersárunknak a szükségletek szerinti átalakítása, feldolgozása már az iparnak feladatát képezi. A végcél azonban ugy az egyik, mint a másik üzleti vállalkozásnál egy és ugyanaz: a jövedelem. A mezőgazdának éppen úgy legfőbb törekvése a munkának, a tőkének bizonyos mérvű hasznonban kifejezett gyümölcsét élvezni, mint az iparosnak. De nem a végcél közös volta az, ami ezen két különböző keretek között működő termelési ágazatot egymással összefüggésbe — szoros kapcsolatba hozza, hanem maguk az azonos anyagok, melyek egyikénél az előállítás, másikánál az átalakítás tárgyát képezik. Ha már most az előállított nyersanyagok feldolgozás általi átváltoztatását is maga a gazda végzi el, igen természetesen a természet által átalakításából, mint ipari vállalkozásból eredő haszon is az ő zsebében kell, hogy maradjon. Másfelől pedig a feldolgozásnál elmaradhatatlan terményhulladékok is megmaradnak a gazdának s általa haszonnal értékesíthetők. Ez képezi alapját, ez adja létjogosultságát a mezőgazdasági iparnak.

Már az elmondottakból is következtethető, de máskülönb is könnyen indokolható, hogy a mezőgazdaság csak ott lehet fejlett és igazán virágzó állapotban, a gazdák vagyoni viszonyai csak ott rendezettek, a vagyonosodás terén csak ott mutatnak előhaladást, a hol a termelő gazda nem elégszik meg a nyersanyagok pusztá előállításával s nyers állapotban értékesítésével, hanem azokat maga átalakítja s ilyen átváltoztatott alakban hozván forgalomba, ezáltal a nyersanyagoknak állandóan nyomott, kedvezőtlen árviszonyaiból keletkező súlyos kockázatot nemcsak elkerüli, de olyan értékesítői árakat érhet el, melyek boldogulásának szilárd alapját képezhetik. Ezt a nyugat-európai államok legtöbbször fel is találjuk. Angliának, Német- és Franciaországának igen fejlett gazdasági ipara van.

Nekünk — az egy szeszgyártást kivéve — számottevő gazdasági iparunk nincsen.

A buza, sörárpa, komló, cukorrépa, gyümölcs, kender és sok más ipari és kereskedelmi növények termesztésének óriási költségeit mi gazdák hordozzuk s ennek ellenében be kell érniük egy igen minimális jövedelemmel. Sokszor meg éppen reáfizetünk. Mi viseljük a terhek oroszlanrészét s nyögünk azok sulya alatt, míg mások, kik a termesztéshez semmiben sem járulnak hozzá, nyers terményeinkért reánk erőszakolják olcsóra szabott árakat s így nemcsak a feldolgozás, átalakítás arányában esedékes hasznot tartják meg maguknak, hanem a jövedelemnek teljes joggal a termelést illető bizonyos részét is zsebre vigadják. Ők szépen gyarapodnak, mi pedig az elszegényedésben már a végleteknél tartunk. Ez pedig nem jól van így! Rég letelt

az ideje annak, a mikor a mezőgazda tisztán csak a nyers-termesztéssel beérhette, abból bőven pénzelt. Ma már más idők lettek.

Ha a buzának liszté feldolgozását — egyenként vagy többen összeállva — a gazdák eszközölnék, bátran merem állítani, hogy buzájukat, ha többet nem, de 1—2 forinttal minden esetre jobb áron értékesíthetnék. Szerintem az sincs teljesen kizárva, hogy pl. egy közép-birtokos a maga 5—600 mmáza buzáját tél folyamán olcsó munkaerővel, esetleg egy-egy is munka nélkül heverő gőzgépfelhasználásával, jó eredménnyel liszté ne őrlhetné. Hiszen a malomgyártás technikája ma már annyira fejlett, hogy csekély tőkebefektetést igénylő kisebb malomberendezések könnyen beszerezhetők. Szerintem a dolog nem kivihetetlen s maga az eszme igen nagy horderejű következményekkel járna. Hiszen tessék csak elgondolni, minő ideális állapot volna az, ha a termelő nem lenne rászorulva a közvetítő kereskedelemre; buzakészlete eladhatása miatt nem kellene házalnia a nagymalmoknál, kért, rimázkodni 20—40 fillérrel magasabb ár eléréseért, hanem közvetlenül a fogyasztóval léphetvén egyenes összeköttetésbe, ezzel a termelő és fogyasztó közötti közvetítő tényezőket teljes kizárásával, a most azok által élvezett hasznot, jövedelmet magának megtarthatná. Az ezekben fölvetett eszme minden esetre merésznek látszik s annak bővebb tárgyalása külön fejezetekre szorul. De az egészen bizonyosnak látszik, hogy a természet jelentékenyen kevesebb költséggel eszközölheti a lisztgyártást, mint a különálló ipar s jövedelmét már e czímen is számottevően gyarapíthatja.

Tovább fűze fejtegetéseimet, azt kérdehetem, hol vannak a gazdák által s kizárólag az ő érdekeikben alapított sör- és czukorgyárak? Ha van is nálunk ilyesmi, annak csak neve van a gazdától kikölesönözve s onnan a termelő a nyersáru szűkre szabott árán felül egyebet nem igen élvez, legfeljebb szekurátát bővíben s még a másképen amugy sem igen értékesíthető gyárhulladékot, de azt is nem ritkán, u. n. kedvezményes árban.

A kender-készítmények előállítása, mint gazdasági ipar, nálunk merőben ismeretlen fogalom. De még abba is ritkán megyünk bele, hogy a kender kikészítését bár nagyjából magunk végezzük, hanem nagy kényelemesen eladjuk a nyers kórot s beérjük 2 forinttal.

Még rosszabbul állunk gyümölcsünkkel. Itt már igazán semmivel sem menthetjük magunkat, a megfoghatatlan, teljesen érthetetlen hanyagság vádja alól. Ebből, ha nagyobb termésünk van, főleg közönségesebb fajtákban, ott rothad el nyakunkon, legjobb esetben potom áron eladjuk élelmes külföldi kereskedőknek, kik a nekünk fizetett csekély árat jóval meghaladó szállítási díjat képesek fizetni, hogy gyümölcsünket kiszállítva s bornak feldolgozva, a mi bőrünkől gazdagodjanak. Holott azt mi is megtehetnők, hogy munkásnépünket a gyümölcsbor élvezetére reá szoktatva, ezen terményünket 2—3 frt helyett 5—6 frton értékesítsük. Különböző aszalványok, izek, gyümölcslevek, pálinkafélék készítésével szintén nem foglalkozunk, hanem igazán nevetésgés áron átengedjük a nyers gyümölcsöt elhetetlenségünkkel jól kiaknázni tudó vállalkozóknak s ezzel egyttal lemondunk a csekély fáradsággal járó s mondhatni semmi tőkebefektetést nem igénylő kikészítésből eredő jelentékeny haszonról.

Hány meg hány gazdaság van olyan kedvező helyzetben, hogy különféle téglák, fedélcserépek, alagsóvek s finomabb égetett agyag-készítmények gyártására alkalmas kitűnő agyagtelepekkel rendelkezik, még pedig nagyobb fogyasztási göczpontok közelében, igen jó értékesíthetési viszonyok között, a melyek biztos jövedelmet ígérően önként kínálkoznak a kiaknázásra. Az eddig elsoroltakon kívül ott vannak még az olajgyártás, cizirokszakáll fel-

dolgozása, tőzegtermelés stb., mind olyan ipari ágazatok, melyek mezőgazdasággal kapcsolatban igen előnyösen, sőt sokkal nagyobb jövedelemre való kilátással üzhetők, mint különálló iparüzletek s a melyek a termelést kiegészíteni hivatják abból a már türehtetlenül nyomorúságos helyzetből, melyet a túlságosan alacsony nyersanyagárak idéztek elő.

Nézetem szerint a mezőgazdasági ipar általános életre hívása, kifejlesztése hatalmas tényező gyanánt szerepelhet mezőgazdaságunk általános felvirágzásában, a gazdák vagyonosodásának, jólétének előmozdításában s meggyőződésem az, hogy ennek kell lennie a jövő fejlődés irányának.

Felette fontosnak tartom ezuttal azon okokkal foglalkozni, a melyek nálunk a gazdasági ipar kifejlődésének útjában állottak eddig, elterjedését akadályozzák ma is.

A legnyomósabb ok gyanánt szokták felhozni azt, hogy a nyersáru feldolgozásához, iparüzletek létesítéséhez tőkére, pénzre van szükségünk, ezzel pedig nem rendelkezünk. Hát ez igaz. De, ha fényes berendezésű kényelmi lakások építésére, ezeket elemesztő diszkeretek berendezésére és más egyéb a gazdasági üzlettel kapcsolatba nem hozható fényűzési dolgokra lehet kölcsönt felvenni, földbirtokot megterhelni — mért ne lehetne egy reális tényező szép hasznot ígérő iparüzlet létesítéséhez szükséges tőkét előteremteni? Ha folyton azt hajtogatjuk, hogy nincs pénzünk ilyesmire s ezzel minden kezdeményezésnek útját vágjuk, nem fogunk soha előbbre jutni. De ha arra az álláspontra helyezkedünk, hogy az ily célra szükséges kisebb-nagyobb tőkét egy olyan eszköznek tekintjük, mely hivatva van és egyenes rendeltetésű vagyonszerzésre képesebbé tenni, okvetlenül be fogjuk látni, hogy ezen a téren lehetetlenséget nem szabad ismerünk. A tőke megszerzése igen komoly nehézségekbe ütközhetik, de nem szabad azt teljesen legyőzhetetlen akadálnak tekintenünk.

Egy másik ok gyanánt szerepelhet az, hogy nem értünk az ilyesmire, nincsenek szakismereteink s ez már előre kizárja valamely gazdasági iparüzlet létesítését. Erre csak azt felelhetem, hogy ha azt komolyan akarjuk s főleg ha a megrogzított és szegényedésünk előidézében nagy szerepét játszó kényelem-szeretetről lemondunk — mi sem állja útját annak, hogy a hiányzó ismereteket egy vagy más módon megszerzhessük oly mértékben, amely a gyakorlati kivitelnek hivatásos egyénekre bizása mellett a számítás és legfőbb vezetés alapjául szolgáló lényeggel tisztába jönni képesekké tehet. Komolyan számbavehető akadályt tehát ez sem képezhet.

A valódi, a legfőbb ok a magyar gazda egyéniségében rejlik. S ez nem egyéb mint az, hogy szeretjük a régit, a megszokottat s ahöz körömszakadtáig ragaszkodunk; nem vagyunk élelmesek, nem bírnak üzleti érzékkel s ezekből kifolyólag vállalkozási hajlamunk éppen nincsen, sőt egyenesen lenézünk mindazt, ami „üzlet“ elnevezés alá foglalható. Ebben előljárnak nagybirtokosaink, kik a gazdasági iparüzletek szervezése, kifejlesztése terén a legtöbbet tehetnek, holott pl. Angliában éppen a főurak azok, kik e tekintetben is jó példát mutatnak s legkevésbé sem találják méltóságukat megkisebbitve áltál, hogy gazdasági iparüzleteket folytatnak, de éppen ellenkezőleg, magas állásuk alapját képező fényes vagyoni viszonyaik természetes eszközeinek tekintik az előkelő fokozatú, sokat jövedelmező gazdasági ipart képező üzleti vállalkozásaikat.

A gazdasági ipar felkarolásának, általános elterjedésének gátjait képező okokat ne keressük tehát képzelt legyőzhetetlen akadályokban, hanem ismerjük be, hogy nem egyéb, mint a saját elhetetlenségünk azon szikla, amelyen megtörnek a vagyoni jólét felé vezető fejlődés hullámai. Igyekezzünk ezen kárthozó jellemvonásunkat, az általános gazda-

sági hála
rákfenéjét

Mint
a gazdasági
csak az
elégedjék
előállítás
tété az
fölvenni
elterjedés
megélhető
korszak fe
hatalmas

És e
azon okk
lése ma n
megfelelő
reá vagy
feldolgozá
biztosítuk
az átalakít
költséggel
ságtól telj
hamarabb
nyebb és
nehéz ha
terére. Ha
állhatatos
lett, ha fé
sorvasztó
nehézsedet
az ósdi
hatunk az
fokozatába
föld s vajj

Az
erő, amel
vizont az
élelmesek
üzleteket!

ÁL

Temes

△ A
keveset b
kiváló exp
államok f
katonai p
szeretettel
szervezma
Krasov-Sz
mégis telj

Enne
részt pe
félesége
buza és k
fizet, a ki
marhacso
a gazdák
szó — fo
fogják a
csak lass
tenyésztés

Ehhe
ségek spe
ha fogla
tenyésztés
a tinóborj
koplal is
tejttermelé
tehenet na

A
ellenszenv
tenyésztés
a vászonn
nem neve

sági haladásnak, a vagyonosodásnak ezt a rákfenéjét önmagunkból kiirtani.

Mint fenebb is említém, nézetem szerint a gazdasági fejlődés jövő iránya nálunk is csak az lehet, hogy a gazda, a termelő ne elégedjék meg pusztán csak a nyerstermény-előállításal, hanem igyekezék termelése keretébe az áruk feldolgozását, átalakítását is fölvenni — szóval a gazdasági ipar általános elterjedése kell, hogy képezze a magyar gazda megélhetésének, egy jobb, egy boldogabb korszak felvirradásának reményét biztosító erős, hatalmas eszközt.

És ez nem is lehet másképen. És pedig azon okból nem, mert a nyersanyag kitermelése ma már ezer és egy okból nem járhat megfelelő jövedelemmel és így határozottan reá vagyunk utalva arra, hogy a nyers anyagok feldolgozásából eredő jövedelmet is magunknak biztosítsuk annál is inkább, mert mi gazdák, az átalakítást sokkal előnyösebben, kevesebb költséggel eszközölhetjük, mint a mezőgazdaságtól teljesen elszigetelten álló ipar. S minél hamarabb reátérünk erre az utra, annál könnyebb és gyorsabb lehet a kibontakozás mai nehéz helyzetünkben. Lépjünk a cselekvés terére. Ha ezt nem tesszük s továbbra is állhatatosan kitartunk régi maradiságunk mellett, ha fel nem ocsudunk abból az életerőt sorvasztó lethargiából, mely ólom súlyával reánk nehezített az éhhetlenség, a nembánomság, az ósdi maradiság kényelmes ölében, eljuthatunk az általános elszegényedésnek egy olyan fokozatába, hogy idegen kezekbe fog kerülni a föld s vajjon ki lesz akkor ez a szép haza?!

Az élelmesség ma egy olyan hatalmas erő, amellyel országokat lehet megszerezni s viszont az éhhetlenséggel elveszíteni. Legyünk élelmessék. Alapítsunk mezőgazdasági iparüzleteket!

Várady Géza.

ÁLLATTENYÉSZTÉS.

Rovatvezető: Kovácsy Béla.

Temes vármegye szarvasmarhatenyésztése.

△ A délvidék állattenyésztéséről eddig keveset beszéltek. Habár az itt nevelt lovak kiváló exportcikket képeznek, (hisz a balkán államok főként e helyen szerzik be szükséges katonai pótlólovaikat) és a sertéshizlalók is előszeretettel vásárolják kitűnő mangalicáinkat, szarvasmarhatenyésztésünk — kivéve az egy Krassó-Szörény vármegyét — a legujabb időkig mégis teljes pangásban volt.

Ennek főokai részint a talajviszonyokban, részint pedig a lakosság nemzetiségének különféleségében keresendők. Mert ott, hol a föld a buza és kukorica után még mindig elég jól fizet, a kiterjedt közlegelők pedig a kicsapott marhaországokat eléggé táplálni képesek, ott a gazdák — mindig csak a kisgazdákról van szó — folyton csak egyoldalú magtermelést fogják a nagyobb tőkebefektetést igénylő és csak lassabban hasznót hajtó szarvasmarhatenyésztés elé helyezni.

Ehhez járulnak még az egyes nemzeti-ségek speciális hajlamai. Az itteni románság, ha foglalkozik egyáltalában szarvasmarhatenyésztéssel, a főszűrt ökörnevelésre helyezi, a tinóborjut születésétől fogva — ha ő maga koplal is — a legjobban tápláltatja, dédelgeti, tejtermeléssel pedig nem törődik. Ezért jó tehenet nála vajmi ritkán lehet találni.

A délvidéki német ellenben bizonyos ellenszennel volt ezideig a szarvasmarhatenyésztéssel szemben. A teheneket teljesen a vászonnépére bízta, ökröt pedig általában nem nevelt.

Ujabbban azonban a jobb belátás kezd érvényre jutni.

Az ismétlődő rossz termések, a közlegelők csökkenése előkészítette a lakosság értelmesebb részét arra az akcióna, melyet nemrég a délvidéki paraszt-egyesület vezetősége teljes erővel megindított és amely vidékünkön valószínűleg a legszebb gyümölcsöket fogja megérlelni.

Az egyesületnek, melynek vidékünk majd minden nagyobb német községében főkjai vannak, ugyanis sikerült végre a németiség a szarvasmarhatenyésztés iránt eddig tanusított szinte közmondásos ellenszennét tejszövetkezetek szervezése által megtörni és tagjait jó fajtájú tejelő tehenek beszerzésére rábírní. E célra az egyesület tagjainak öt évi törlesztésre 6% kamat mellett annyi tőkét bocsájt rendelkezésre, amennyit azok szarvasmarha, de csakis szarvasmarha beszerzésére igénybe venni óhajtanak. Ezen üdvös akciónak minél szélesebb mederben való keresztülvitelére sikerült az egyesületnek a földmivelésügyi m. k. miniszteriumtól 5% kamatra 50,000 forintot megszerezni.

A szükségelt állatok beszerzésére az egyesület tagjait azután tul a Dunára, első ízben Tolna-Högyészre, másodízben pedig Bonyhádra vitte, részint hogy vidékünkön annyira hiányzó jó fajtájú teheneket minden egyes kiránduló saját tetszése szerint kiválasztthassa, másrészt pedig azért, hogy személyesen lássák a kirándulók, hogy más vidéken éppen a német elem az, mely nagy sikerrel üzi a szarvasmarhatenyésztést.

Igaz, hogy Krassó-Szörény megye lugosi tájfajtájú szarvasmarhája is szolgálhatja a szükséges állományt, de ismerve németjeink különös természetét, mely a románság állatait mindig kételkedő bizalmatlansággal tekinti, az egyesület vezetőségének már ez okból is kellett Tolna vármegye német eladóit előnyben részesítenie.

E mozgalommal esik össze az állattenyésztési felügyelői állások szervezése. A délvidék abban a szerencsében részesült, hogy egy rendkívül szorgalmas szakférfi került az állomás élére, ki nemcsak rövid időn belül népszerűvé tudta tenni e házagpótló intézményt, hanem a fent leirt, mindinkább erősödő mozgalomnak helyes irányt is tudott szabni. Így sikerült azután Temes vármegye egyes járásában egy-egy fajtájú tenyésztőket elhelyezni, melyek remélhetőleg nem hosszú idő múltán megyénk szarvasmarhatenyésztésének az egyöntetű jelleget fogják megadni. Mig a Krassó-Szörény vármegyével határos és egyenlő talaj- és éghajlati viszonyokkal bíró vidéken a berni és pinzgaui fajták hozzákeverése által létesült lugosi tájfajtájú apaállatok importáltak, eddig a megye többi részében, a gazdák tulajdonom részének kívánságához képest a szimmenthali (félvér) használtatik fel a nemesítésre. Tenyésztőink e része tulajdonon német lévén, kik több vagyoni erővel és nagyobb értelmiséggel bírnak és így annak a tudatában is vannak, hogy e nemesebb fajta kultiválása eleinte több áldozatot is kíván, mint az eddig cél nélkül üzött riskatenyésztés. A vármegye sik részében egyes román községek, melyek eddig csak magyar fajtájú szarvasmarhát tenyésztettek, ezen irány zavartalan megóvása végett csakis tiszta magyar fajtájú tenyésztéssel láttatnak el.

A délvidéki paraszt-egyesület eddig közel 800 darab tehenet és üszöt helyezett el tagjainál. Hogy a jó példa is néha ragadós, ezt legjobban bizonyítja az az örvendetes jelenség, hogy a vármegye gazdáinak ama része, mely az említett egyesület kötelékébe nem tartozik, már ismételen fordult Temes vármegye mezőgazdasági bizottságához, hogy a már említett feltételek mellett jó tehenek beszerzését tegye lehetővé. Ebből kifolyólag e bizottság már is kérvényezett a földmivelésügyi m. kir. miniszteriumhoz, hogy hasonlóan, mint a délvidéki

paraszt-egyesületnek Temes vármegye közönségének 80,000 frtnyi kölcsönt engedélyezzen. Ha ezen kérelem teljesül, úgy szarvasmarhatenyésztésünk forduló ponthoz jutott és nem lehetetlen, hogy ténynyé válik egy kirándult svábunk kissé délvidéki elbizakodottsággal mondott szavai az utóbb Bonyhádon tartott szarvasmarha-díjazás napján:

„Most mi jövőnk ide vásárolni, de majd husz év múlva ti jöttök hozzánk jó marháért.“
Adja Isten, hogy úgy legyen!

Feiler Alfréd.

GAZDASÁGI GÉPÉSZET.

Rovatvezető: ifj. Sporzon Pál.

A házilégy hasznosítása.

(Rovartakarmány szárnyasok és halak számára.)

Egyik hazai baromfitenyésztési szaklap mult évi számában egy cikk jelent meg „A házilégy hasznosítása“ czimmel. A cikk írója hazai baromfi- és haltenyésztő közönségünket kívánta felhívni azon kedvező és önként kínálkozó körülményre, mely nyarantszak, különösen a gazdaközönségnek minden lépten-nyomon kínálkozik azáltal, hogy főleg az istállózatú gazdaságok nyári nyüjét képező rovartömegek közül a házilegyek, könnyű módon s minden különös mesterkéltég nélkül összefoghatók, akár azonnal feletethetők, vagy pedig további praeparálásuk, felgyűjtésük és elrakásuk által a későbbi időkben, midőn a külső természet ilyet nem nyújthat, főleg a korai s fiatal baromfiköltés és fácsányok különös istápolására, ugyszintén nemesebb halfajaink pl. a ponty, pisztráng és lazaczfélék stb. tenyésztésére, mint kiváló és különösen értékes s mégis a természet által önként kínálkozó igen olcsó rovartakarmány nyerhető. A házilégy hasznosításának ismertetésül a következőket bocsájtjuk közre.

Hazánk a rovartenyésztéséhez kedvező klimatikus viszonyainál fogva házilegyeink a nyár folyamán július-október végéig oly rengeteg mennyiségben lépnek fel, különösen az istállózatú gazdaságokban, hogy ezen rovartenyésztésük gyakran túrhellen állapotokat idéz elő. A rovarok szezonyszerű s nagyobb arányokban kéznéllete tehát kétségtelen.

A rovartakarmány értéke egyáltalán, de a házilégy különben is ártalmatlan s fenti tenyésztéshelyekre igen alkalmas s kiváló tápláló becsé szintén ismeretes. Azon körülmény, hogy a rovartáplálék az állatok természeti sajátosságainak, az eledel után való portyázás-szerű szabadsákmányolásnak legjobban megfelel s miután éppen azon vegyi összetétellel bír, mely az állati szervezetnek a vér és csont képződéshez legszükségesebb és melyeket szárnyasaink és a halfajok a testi fejlődésük visszamaradása nélkül nem nélkülözhetnek. Azon körülmény is ismeretes, hogy a téli vagy korai tavaszi baromfi-költés felsegítéséhez, ugyszintén ezen időszakban a nagyobb arányokban megindult tenyész-inger által, a legnemesebb életnedvek feldolgozásával, ezek pótlása a külömbeni okveitlen visszates meggátlására, a rovartáplálék igen alkalmas. Végre nemesebb halfajaink közül a pisztráng és lazaczfélék zsenge ivadékai az u. n. kritikus tenyészidőkben, mely az embriót tápláló tojászsacsok felszívódása után következnek s mely időszakban a bár parányi, de mégis ragadó hajlammal bíró állatkák ezen természeti sajátosságainak legjobban megfelelő szinte apró s igen nagy tápláló becséssel bíró élelmékben nem részesülhetnek, miután ezen hiány a tenyész időszakkal egy időbe eső és rovarokkal még nem igen bővelkedő kora tavaszi időtől származik; éppen ezen hiány miatt az állatkák az első fejlődési időszak kedvezőtlen-sége folytán elcsenevészednek s számban is a

nem beavatott előtt megfoghatlan módon megcsappannak, elannyira, hogy a külömben is lassu fejlődésü, de a fenti hiány miatt fejlődésükben még jobban visszamaradt állatkák köztudomásulag csak 3 éves korukban s igen korlátolt számban kerülhetnek asztalra.

A házilég felgyűjtését és hasznosítását tehát e több körülmény a fenti tenyészcélokra igen kívánatosnak és alkalomszerűnek igazolja.

A baromfiak és halak e rovarféléket mint kedvencz falatokat igen szeretik s ily takarmányozás mellett rendkívül gyorsan fejlődnek s igen élénk véralkatot nyernek, ezen tényező a fejlődési tökély egyéb következményeire kiváló fontossággal bír, de a házilég-takarmány szelidebb vegyi összetételénél fogva egyszersmind teljesen ártalmatlan eleségnemü is és más rovarfélék, péld. a hullákból való fertőzési veszélyét is teljesen kizárja.

A hasznosítás gyakorlati keresztülvitelénél a különféle igények lesznek mérvadók s önként merül fel azon kérdés, hogy mily alakban kívánja a tulajdonos a rovarokat értékesíteni. Saját céljaira és azonnal feletetve,

79. ábra. Automatikus légyfogó.

vagy a későbbi téli időre eltelve vagy pedig másnak fogja megengedni a rovarok összefogását. A készülékek tehát ezen igényeknek megfelelően a közönséges vízbefojtásra, de tömegesebb és gyorsabb befogásra, ugyszinté áthelyező központosításra, különféle leölésekre, szárításra és további elraktározásra is be vannak rendezve. A találmányt képező berendezés külömben úgy van szerkesztve, hogy ezen műveletek lehetoleg tökéletesen, ugyszólván automatikusan menjenek végbe s ezért a gyors és tömeges eredményt tekintve mérvadóul a befogási műveletek a legyek természeti hajlamaihoz vannak alkalmazva, mely az élelemkeresés, péld. az édesség vagy csábító szagok iránti előszeretet és ismert tolakodó falánság által a befogásból származó megriadás s a fogsághóli menekülési vágyak a világosság felé való igyekvése nyilvánulásából áll, még pedig igen egyszerű és könnyen kezelhető módon s a készülékek többféle alakzatai által, melyek elsötétíthető és megvilágítható részekből állanak. A befogás úgy történik, hogy a rovarok csalétek elhelyezése által a légyfogóba gyűlemlenek s a légyfogó tetején alkalmazott

zárószervezet lecsapódásával fogságba jutnak, a készülék belseje teljesen elsötétül, de a középfenekre szerelt, a lecsapódással egyidőben, de ellenkező irányban nyíló ajtón át a rovarok a megriadás és megkápráztatás által a készülék világos és alsó részébe tódnak. A befogás csak pillanat műve, míg néhány percnyi várakozás után a csapóajtót kinyitjuk s kipecskeljük s minthogy a belső nyílás ezzel egy időben zárul, a készülék a további befogásra már készen áll, a rovarok pedig a további áthelyezés vagy leölésig fogságban maradnak. Eme további áthelyezés legegyszerűbben úgy történik, hogy a készülék rovarokkal megtelt, lecsapolható és szövethől készült része a befogó dob alatt zsinórral összecsatolható s ily állapotban a rovarokkal a központosító vagy leölő készülékhez továbbítható, vagy pedig egyszerűen és mindenestől forró vízbe is mátható. Nagyobb légytömegeknél azonban a czélszerűbb kezelhetőség és könnyebb elbánás végett a befogó dohoz oly hengersizű alsó rész is csatolható, mely zárható és tölcserű nyakrészzel van ellátva, amelybe a rovarok a befogó dob mozgatható fenékrészével bele szoríthatók és egyszerűen lecsatolva forróvízbe ölhethők. A tömeges befogásra még oly készülék is szolgál, mely csalétek behelyezésével a legyek önbehatolására van szerkesztve, még pedig szinte oly szerkezeti részletekkel, melyek akár a rögtöni feletetéshez vagy a további felgyűjtéshez is alkalmasak.

E légyfogók kétféle alakban vannak forgalomban és pedig kisebb légytömegekhez palaczkyszerű alakban a legyek önbehatolására, a nagyobb tömegű befogáshoz pedig automatikus szerkezettel és mind a két alakban, vezérvonal gyanánt négyfelé osztható, a legyek befogását, összpontosítását és leölését elősegítő szerelvényekkel ellátva.

Az 1. számú (palaczkyszerű) légyfogó a csalétek tartó külső fenékből, zárható és lefelé toltató belső fenékből, rostafonatszerű kötéphengerből és felső, szinte zárható nyílással ellátott összpontosító tölcserből áll. A csalétek tartó külső fenék fölé a belsőfenék akként van szerelve, hogy a legyek a csalétek csábító szagára a fenékek felálló karimái közepben bemászhatnak, de az egyenlőten világosság és az egyenes vonalakban álló két falköziránytévészése miatt többé ki nem találhatnak. Midőn így a légyfogó megtelt, a külsőfenékről lecsatoljuk, a belsőfenék ajtaját zárásra lerántva az alatt levő fogantyúnál fogva a legyeket a készülék felső részébe toljuk.

Az így összpontosított rovarokat, a tölcser lekapcsolásával forró vízbe is ölhethük, vagy pedig a tetszés szerinti felgyűjtéshez, a tölcser ajtaját már előzőleg felnyitva, valamely zsákszerű, lehetőleg a tölcser nyakára illő elszűkítéssel átkötve, ebbe tódnulni engedjük. Az így áthelyezett legyeket akár élő állapotban is, bizonyos ideig, valamely szellős helyen és a zsák hosszában felakasztva (de a túltömöttség kerülésével) eltarthatjuk s a leölésüket alkalmasabb időkre hagyhatjuk.

A 2. számú (automatikus) készülék a tömegesebb befogásra szolgál és leszerelhető befogó dohból, kipecskelhető csapóajtóból, ugyanerre, valamint a csalétek tartó belsőfenék ajtajára szerelt s így egybekötött rugóval van ellátva. Ezen készüléknél a befogás felülről és következőleg történik: A rugó kapcsát kiemelve, a csapóajtót teljesen kinyitjuk és a fenék mélyedésébe a legyeknek lehetőleg kedvencz csalétek rakunk s ez után az összekötő rugót be-, a fenék ajtaját pedig kikapcsolva, a csapóajtót a zsinórral ellátott rudacskával felpecskeljük, a legyek tömeges megelése közben pedig a pecsket elrántjuk. A csapóajtó zárásával a befogó dob belseje elsötétül, azonban ezzel egy időben, de ellenkező irányban a fenékajtó megnyílik s a legyek ezen keresztül, a kápráztató megriadásból kifolyólag a készülék belsejébe tódnak, míg egy percnyi várakozás, vagy a tetőre való dobolás

után a csapóajtót ismét kipecskeljük s mint-hogy ezzel egy időben a fenékajtó záródik, a készülék a további befogásra már készen áll s a befogás ismétlődhetik a befogó henger megteltéig.

Midőn ez megtörtént (a túlszofaltságot kerülve) a csapóajtó megemelésevel a fenékajtót kapcsánál fogva bezárjuk, a ruganyt ki-kapcsoljuk s a befogó dobot leemeljük. Ezen művelet után a fentebb leirt módon való kitolással történhet, miután az oldalakon levő karmokból kimozdított csalétek tartó fenék a készülék alját képező tölcserbe is beleillik.

Az áthelyezéseknél használt zsák külseje széjjeltartó abroncsokkal látandó el, mert így nagyobb befogó képességgel és levegőtartalommal bír (ily hengersizű áthelyezők szinte kaphatók).

Csalétekként, a befogás gyorsítására mindig oly szerek használandók, melyek csábítószagot terjesztenek, vagy legalább is a legyek kedvencz csemegéi, pl. tejbemártott kenyér, ezzel megnedvesített korpa vagy daranemü, de különösen a megnedvesítéshez felhígított mézes víz vagy sör stb.

A csalétek naponta többször megnedvesítendő, hogy ki ne száradjon.

Egyebekben a készülékek bármely megrendelésénél a csatolt használati utasítás fog szolgálni.

Az összes készülék az orsz. gazdasági muzeumban külön jelölésekkel állandóan megtekinthető.

A készülék képét 79. ábrákon mellékletben közöljük. A készülék ára: 1. számú (palaczkyszerű) befogó készülék, bádóg és és ónozott sodronyszóvvel 3 korona 60 fillér, a 2. számú számú (automatikus) befogó készülék 6 korona.

Vass Lajos.

ÁLLATEGÉSZSÉGÜGY.

Rovatvezető: Dr. Hutya Ferencz.

A sertésvész elleni védőeljárásokról.

A meleg időjárás beálltával hazai sertéstenyésztésünkre évek óta súlyos csapásként nehezedeo sertésvész területi elterjedésében rohamosan növekedett olyannyira, hogy ezidőszertint ismét már ezernél több község áll sertésvész miatt zár alatt.

A vérsnek immár hat évi járványos jellegű uralgása alatt évről-évre tapasztalható, hogy a téli hónapokban a fertőzött községek száma mélyen alászáll úgy, hogy egymással összefüggő nagy területek teljesen vérsmentesekké lesznek; tavasszal a betegség rohamosan terjed és szeptember hónapban tetőpontját érve el, a tél elején az előbb jelzett kedvező állapot ismét bekoövetkezik.

A fertőzött községek számának szaporodása, illetőleg a vérsnek térbeli hódítása a legeltetési idényvel és a hazánkban divó téli malacoztatással függ össze.

A tavaszig jobbara ólakban tartott sertésállomány egymástól elkülönítve a befertőzés veszélyének kevésbé van kitéve, mint a legelőn, ahol a különböző származású sertések egymással érintkező, kölcsönös befertőzésükre bő alkalom kínálkozik.

A tavasz kezdetén azonkívül a hazai sertésállomány számbelileg is legcsekélyebb, mivel a téli nagyobb számú vágások és a nagyobb kivitel következtében készletünk jobbara csak a tenyész- és növendékállatokból áll és ezeknek legnagyobb része is már az előző évben uralgott sertésvész járvány alatt a betegséggel szemben immunitást szerzett, vagy veszületett mentessége, melynél fogva a betegség okozóival szemben

fogékonysággal egyáltalán nem bír, az előző évi járvány lefolyása alatt kétségtelenül beigazolódott.

Ilyen sertésállomány birtokában addig, míg az újabb nemzedék megerősödve leelőre nem kerül és általában, míg a legeltetési idény elején — a télen értékesített sertésállomány pótlása végett szokásos sűrű tulajdon átruházásokból folyó élénkebb sertésforgalom be nem következik, a vész általában csak szorványosan, inkább a hizlalásra felállított állomány között fordul elő.

A nyár derekán rohamosan kedvezőtlené váló helyzet mellett a sertésenyésztő gazda a sertésvész által okozni szokott óriási károk tudatában még egészséges állománya megvédése, vagy befertőzött sertései között az enyhe lefolyás biztosítása érdekében a legkülönbözőbb óvó és gyógyító eljárásokat veszi igénybe és a biztos eredményt ígérő ajánlatoknak és hirdetéseknek szívesen hitelt ad.

Ugy hiszem, nem lesz érdeknélküli, ha az olvasót a sertésvész ideje alkalmazni ajánlott különböző gyógyító módokkal és ezek igénybevételével elért eredményekkel nagyjában megismertetem: annál is inkább, mert ezen ezimen a gazdaközönség minden évben végösszegben igen tetemes anyagi áldozatot hoz, amelyért egyebet nem kap, mint — nagyobb részét tudatosan — nagyhangon tartott üres ígéretek.

A sertésvész ellen eredményesnek hirdetett eljárások és gyógyszerek általában két főcsoportra oszthatók a szerint, a mint ezekkel sertésvészben szenvedő állatoknak *kigyógyítása*, vagy egész séges állománynak *tartós megvédése* czéloztatik.

Az első csoportba tartozó szerek ajánló a növényi és ásványi *gyógyszerekkel* és a közömbös hatásúnak elismert különböző anyagokkal vagy ezeknek a lehető legtarkább, esetenként egymással egészen ellentétes hatású vegyületeivel dolgoznak és ügyességök és reabszorbáló tehetségek szerint változó ideig működhetnek egy-egy vidéken.

Ezen a sertésvész ellen biztos hatású gyógyszereket ajánló egyének a gazdaközönségre nézve a legkevésbé veszedelmesek, mivel a beteg sertésekkel bíró állattulajdonosok aránylag csekély költséggel és rövid idő alatt biztos tudomást szereznek a hirdetett szer értéktelen voltáról.

A sertésvész természetének és lefolyásának ismerete mellett az állatorvoslást tudományos alapon művelők között már a járvány első évében nem volt nézeteltérés abban a tekintetben, hogy a betegséget bármely szerrel gyógyítani és ellene ily uton eredményesen küzdeni lehetetlen.

A lefolyás sokfélesége és a betegség által megtámadott szervek és szervcsoportok különbözősége szerint változó, egymástól teljesen eltérő körtünetek és lefolyás mellett lehetetlenség oly szert általánosan alkalmazni, amely minden egyes esetben a gyógyulást vagy legalább a kedvezőbb kimenetelt biztosíthatná.

Tudományos alapon állva nem szenved kétséget, hogy a sertésvész az esetenként változó lefolyás szigorú mérlegelése után tüneti kezelés mellett általában az esetek bizonyos százalékában tényleg gyógyítható betegség, de a tüneti kezelés a gyakorlatban részben a lefolyás hosszadalmassága, a falkákban élő állatok nagy beteglétszáma, részben a szükséges gyógyszerek alkalmazása körül felmerülő nehézségek és végül a sertésnek csekélyebb értékére való tekintettel az ilyen kezelésnek költséges volta miatt, végrehajthatatlan.

E csoportba az alkalmazott gyógyszereken kívül még a különböző eredetű *gyógyszerek* is tartoznak. Ezek előállításuk különböző rendszer szerint történik és hatóanyaguk a bennük levő antitoxin, amely a beteg állatba átojtva, hivatva volna a szervezetet a sertésvész okozói ellen folytatott küzdelmében támogatni és illetőleg a bakteriumok élénk

anyagcserejében közben képződött mérgező hatású toxinokat különbözőzni.

A gyógyszerumok segítségével elért eredmények felette változatosak. Egyes esetekben igen feltűnő sikerrel járt alkalmazásuk, míg más esetekben a várt hatás elmaradt, vagy nem a kívánt mértékben következett be. A változó eredmények magyarázata az, hogy nem áll módunkban megállapítani és még ismételtlen végzett ojtásokkal sem a szervezetbe juttatni azon antitoxinmennyiséget, mely a pozitív hatás biztosítására a kedvezőtlenebb lefolyású esetekben is feltétlenül szükséges volna.

Különbben az idevonatkozó laboratóriumi ellenőrző kísérletek még korántsem mondhatók befejezetteknek, ámbar tagadhatatlan, hogy az eddig áruba bocsátott gyógyszerumok egyike sem alkalmas arra, hogy kiterjedten igénybevételesek.

A sertésvészellenes küzdelem terén ajánlott beavatkozások és gyógyszerek másodszor csoportja oly czélból alkalmaztatik, hogy ezek segítségével egészséges állományok befertőzése tartósan megakadályoztassék és illetőleg, a kezelt sertések a beavatkozás által szerzett mentességgel felruháztassanak.

Ezen *prezervatívumként* ajánlott szerekkel a gazdaközönség anyagilag érzékenyen megkárosítható, mert nem áll módjában az alkalmazott szernek hatástalan voltáról rövidesen meggyőződni. A külföldi sertéstápporok és sertésvész elleni gyógyszerek árusítói — különösen a külföldiek, a szerek folytonos adagolása mellett még különböző övrendszabályokat alkalmazását is ajánlják, oly rendszabályokat, amelyek szabatos végrehajtása a sertésvész terjedésének útját állja és fellépését késlelteti. Ilyen kezelés mellett hosszú idő mulhat el, míg a betegség a kezelés alatt álló falkába behurcoltatik és ezen látszólagos sikert, melynek tartósságát az állattulajdonos anyagi érdekeinél fogva élénken óhajlja — szívesen hajlandó a szer jószágának betudni, míg csak hosszú idő múlva a szer értéknélküliségéről meg nem győződik.

Mivel a betegség fellépési ideje még a fertőzésre alkalmas viszonyok között tartott sertéseken sem állapítható meg rögtön, az ilyen prezervatív szerek, vagy védőojsók értéke felül csak hosszú észlelés után lehet véleményint mondani. Ennek tulajdonítható, hogy a különböző, csak kisebb körben elterjedt ojtóanyagokon kívül *Perroncito* turini tanár, dr. *Karlinsky* boszniai orvos és külföldön a böchsti festékgár által előállított ojtóanyagok kiterjedten vettek igénybe, míg teljesen hatástalan voltokról, az ojtások után hosszú idő múlva bekövetkezett kedvezőtlen eredmények révén, az érdekeltek meg nem győződtek.

Biztos hatású védőojsóanyag felfedezése érdekében végzett számos igen alapos kísérlet eddig kellő eredményre nem vezetett, indokolt tehát, hogy a gazdaközönség — anyagi érdekei védelmére — a különféle hirdetett, vagy titkon árusított védőanyagokat, vagy ajánlott ojtási eljárásokat tartózkodással fogadva, alkalmaztatásuktól óvakodjék.

Ezek szerint oly *védőojsóval*, vagy *gyógyszerevel*, mely a sertésvész elleni küzdelemben eredményesen felhasználható volna, ezidőszert még nem rendelkezünk. A jövő feladata ezen betegség ellen — hasonlóan a más fertőző betegségeknel használt védőojsókhoz — valamely ojtóanyagot felfedezni.

Addig is a betegség által évről-évre okozott tetemes veszteségek lehető enyhítése érdekében a sertésvészellen szemben oly — részben gyakorlati tapasztalatokon alapuló eljárásokat és kezelést kell életbeleptetni, amelyek hasznossága és értéke beigazolódott.

A sertésvész járványos fellépését közvetlen megelőző időszakban, az 1888—1893. években, Németország részéről a fiatal korban nagy testsúlyra felhizlalt, zsirra érett sertések

nagy keresletnek örvendtek. Tenyésztőink a kereslet ezen irányához alkalmazkodva, hazai mangalicafajtáinknak szoros beltenyésztés útján való tovaszaporodását üzték nemzedékről-nemzedékre és az azelőtti lassan fejlődő, sokhúsu, kisigényű, de szívós és igen edzett szervezetű sertésfajtánk ezen eljárás következtében gyorsan fejlődő, finom csontu, már 1½—2 éves korban 200 kg. súlyra felhizlalható állattá változott át, mely a kereslet igényeinek teljesen megfelelt és mint elsőrendű zsirsertés a maga nemében páratlan volt.

Ezen eljárás azonban egyttal sertésfajtánk szervezetének gyengülését vonta maga után. A nagyobb igényű, igen finomodott állat jobbára ólakban és intenzio erőtakarmányon tartva, a káros behatásoknak kevésbé volt képes ellentállani és szervezete főleg heveny fertőző betegségekkel szemben hajlamosabbnak bizonyult.

Míg egyrészt a beltenyésztés a magyar mangalicza-sertés értékének növelését, világhírét és a kivitelnék óriási fellelődülését idézte elő, másrészt alkalmas módon előkészítette a talajt arra, hogy az Európa nyugati álamaiból behurcolt sertésvész, hazai sertésállományunk között az ismert óriási pusztítókat végezze.

A sertésvész uralgási ideje alatt és jelenleg is, azon nagyfóntosságú tapasztalati tény volt észlelhető, hogy a betegség főleg a nagyobb uradalmak első minőségű, tiszta vérben tovább tenyésztett állományai között okoz óriási veszteségeket.

Az elhullási százalék tiszta vérben fentartott tenyészetekben 60—90%, ellenben a kisbirtokosok vagy községek sertésállománya között az átlagos veszteség sokkal csekélyebb, átlagban 25—50%. A kevesebb veszteség az állatok tartásában rejlő okokon kívül nyilván annak tudható be, hogy a kisebb sertéstulajdonosok állománya ismételtlen keresztezés útján vérfelcserítésnek van alávetve és ez okból szervezete kevésbé gyengült, mint a neves és tiszta tenyészeteké.

A sertésvész elleni küzdelemben első teendő az volna, hogy a *szoros bel- vagy vérfertőző tenyésztés irányára megváltoztassék* és hazai sertésállományunk elinomult szervezete *keresztezés útján megerősíttessék*.

Az országban sok helyütt fellelhető, nem tulenyésztett, erősesontu, jellegzetes mangalicza kanokon kívül e czélból a jól honosult, fekete, nem tuljellegzett, középnagy testű berkshirei kanok igen alkalmasak, mivel ezen fajtat erős esontrendszer és nagyobb izomtömegek mellett általában kisebb igényűség és elég szívós szervezet jellegzi: oly tulajdonok, melyeknek átültetése hazai sertésfajtánkba kívánatos és szükséges volna.

A rokonyenyésztésnek elhagyása mellett a tenyésztőnek az utódnevelésnél kiváló gondot kellene fordítani arra, hogy az állatok *természetüknek megfelelőbben tartassanak* és a gyorsabb fejlődés rovására szervezetük meg edződjék.

Németország határai sertéseink előtt el lévén zárva, a tenyészcél megváltoztatása nem okozna rázkódtatást és a tenyésztés jövedelmezőségét sem csökkentené, hiszen az értékesítésnél ezidőszert szereplő belföldi és ausztriai piacokon is, a nagyobb húsulnyal bíró 2—2½ éves koru, de vastag szalonnájú sertéseket szívesen és teljes értékben vásárolják.

Hazai sertésállományunk tulságos ellinomodását gátló ily eljárás és a sertés természetének megfelelőbb tartás és dietetikai viszonyok életbeleptetése mellett kiváló gondot kell arra fordítani, hogy a *betegség tovaterjedését megakadályozzuk*.

E czélból a sertésvész fellépése helyén elrendelt hatóságai intézkedések szabatos végrehajtása szükséges. A sertésvész első éveiben az állategészségügy-rendőri intézkedésekkel

elért csekélyebb siker révén a köztudatba ment át ama téves nézet, hogy ezen betegséggel szemben zárlatok és egyéb rendőri intézkedések hatástalanok.

A lazább kezelés, a gondatlanság és számos kihágás mely a széles körben hitelt talált téves nézet folyománya volt, nagy mértékben járult hozzá ahhoz, hogy a betegség területileg annyira tért foglalhatott.

Az érdekelt gazda feladata, hogy sertésállományát befertőzéstől lehetőleg megvédje és a más fertőző betegségeknek is sikeresnek bizonyult — elrendelt óvintézkedéseket kellően megértvén, azok végrehajtását saját javára szorgalmazza.

Az állományba behurcolt sertésvész-

Ott, hol ily kezelés nem volna végrehajtható és hol kikövezett etetőhelyek állanak rendelkezésre, a talajnak rendszeres és gondos fertőtlenítése hajtandó végre. A karbolsav, mérgező hatásánál fogva, mellőzendő, hanem kénsav káli hígításban és frissen ojtott mész igen alkalmas fertőtlenítő szerek.

A betegállomány kezelésénél főgondot arra kell fordítani, hogy a beteg állatok váladéka és ürülekei gondosan megsemmisíttessenek.

Gyógyszerrel való kezelés nem ígérkezik sikeresnek, míg az ivóvizbe adott közönséges borszesz és a lehetőleg ivós takarmányba kevert ecet a beteg állatoknál jó hatású szokott lenni.

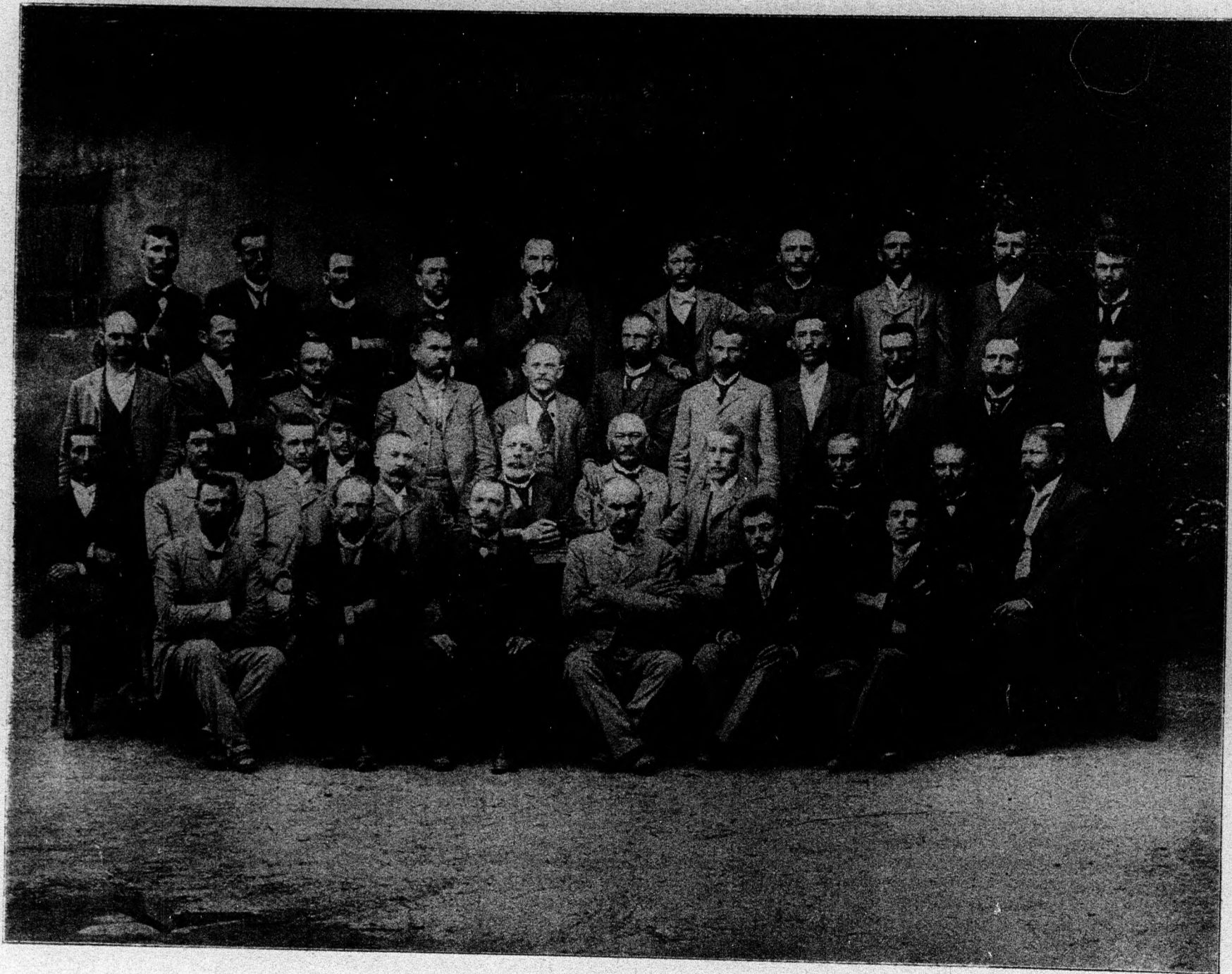
Általában a sertésvész elleni küzdelemben is a tisztaság, a fertőző anyag tovaterjedésének

hány hüvelyknyire kell az ültetést foganatosítani, hogy a szomszéd határsértést ne lásson az élősövény ültetésében, esetleg, hogy joga ne legyen azt elpusztítani?

Bar.

I. Sz.

320. kérdés. Bérletem tárgyát képező birtok birói árverés után eladatott, vevő a birtok tulajdonába október hó elsejével lép. A bérleti szerződés, dacára, hogy hosszabb időre szól, ezen árverés folytán birói végzéssel f. évi szeptember 30-ával beszünttetett. Áratás után egy táblát tarlórépával szándékozom bevetni, azon kéréssel fordulok tehát gazdatársaimhoz, sziveskedjenek velem e lap révén tudatni, hogy a vevő gátolhat-e engem abban, hogy ezen répát október elseje után felszedhessem, vagy pedig tartozom-e azt

Közelken megtartott szövetkezeti tanfolyam hallgatói tanáraikkal.

szel szemben alkalmas kezeléssel szintén sikerrel lehet küzdeni annyiban, hogy a lefolyást enyhíteni és az állattulajdonos károsodását csökkenteni képesek vagyunk.

Tenyész- vagy növendék állatok között fellépett sertésvész esetén első teendő, a beteg vagy beteg-gyanús sertéseknek elkülönítése az egészséges állománytól olyformán, hogy ez utóbbi lehetőleg több kisebb csapatba felosztva a fertőzöttnek bizonyult helyről azonnal eltávolíttatik. Ujabb tartózkodási helyén, mely uradalmakban nyáron naponkint változtatható, gondoskodni kell arról, hogy az újban megbetegedett állatok mindenkor azonnal eltávolíttassanak a falkából. Ezzel, valamint a tartózkodási hely változtatásával a befertőzés lehetőségeit csökkentjük.

meggátlására a betegek szigorú elkülönítése és a tartózkodási hely rendszeres fertőtlenítése a főteendő.

Hizlálásra beállított, illetőleg levágásra alkalmas sulyban levő állatok a betegség jelentkezésének első idejében azonnal vágóhídi uton értékesítendők.

Mezey Béla.

LEVÉLSZEKRÉNY.

Kérdés.

319. kérdés. Szőlőmet *gleditchia* és *maclura* élő sövényvel akarom bekeríteni. Már most azt szeretném tudni, a mesgyétől

október elsejére kiszedni, miután ez is ezen terület f. é. termése és az ezévi termés az enyém.

N.-Major.

P. S.

321. kérdés. Kötelező-e a gazdára nézve téglakéményeinek kéményseprővel történendő seprése? Ha igen, ugy köteles-e a gazda az u. n. körkéményseprőt alkalmazni, vagy seprhető-e másik körzethez tartozó kéményseprővel?

Pta-Zsidóhalom.

Sch. D.

Felelet.

Elősövény ültetési távolsága. (Felelet a 319. sz. kérdésre.) Az élősövény úgy ültetendő, hogy ágai a mesgye középvonalan tul ne

terjedje
gyéből
a szab
kiülteté
módját
függ. A
ültetni
azt a

után.
árverés
áll a t
a bérle
ezen
mölése
beti. A
alkatré
megszü
donába
kezik
fordító
téríteni
ameun
ezáltal

K
kérdés
szám a
rendelet
ügyében
A fölve
Kun-Sz
rendelet
rendelet
a közs
feltalál

Az OM
Mezőga

Temes

A házi

A serté

Denatu

Levélz

Vegyes

Kereak

közöns

csütört

előtt

lefizető

a VII.

tekinté

kivétel

szóva

va

bí

sz

terjedjenek. Hogy már most az ültetés a mesgyéből hány hüvelyknyire történjék, arra nézve a szabályt felállítani nem lehet, mert az a kiültetésre használt növény fajától, a nyesés módjától és elsősorban az illetőnek tetszésétől függ. A mesgye középvezetési fát vagy cserjét ültetni nem szabad, a szomszéd jogosítva van azt a középvezetési egyszerűen elpusztítani.

Dr. Sz. F.

Termények kiszedése bérlet megszüntése után. (Felelet a 320. sz. kérdésre.) A bírói árverésen eladott birtok bérlőjének érdekében áll a tarlórépát szept. 30-ig felszedetni, mert a bérleti szerződés bírói határozat szerint ezen napon megszűnve, a birtoknak gyümölcsseit a bérlő ezen napon tul be nem szedheti. A be nem szedett termés az ingatlan alkatrészeként lévén tekintendő, a bérlet jogi megszüntének napjával az árverési vevő tulajdonába megy át, aki azzal szabadon rendelkezik és a volt bérlőnek legfeljebb a termésre fordított hasznos költségeket tartozik megteríteni, de azokat is csak akkor és annyiban, amennyiben a termést tényleg betakarította és ezáltal vagyonában gazdagodott.

Dr. Sz. F.

Kémények seprése. (Felelet a 321. sz. kérdésre.) Az 1888. évi aug. hó 10 én 53883. szám alatt kibocsátott tűzrendészeti kormányrendelet 6. §-a értelmében a kéményseprés ügyében a megyei szabályrendeletek irányadók. A fölvetett kérdésre nézve tehát Jász-Nagykun-Szolnok vármegye tűzrendészeti szabályrendelete nyújt tájékoztatást. Ezen szabályrendelet előttünk teljesen ismeretlen, azonban a községi előjárásnál okvetlenül kell, hogy feltalálható legyen.

Dr. Sz. F.

VEGYESEK.

Mai számunk tartalma:	
Az OMGE. közleményei.	Oldal 1195
Mezőgazdasági ipar.	1196
Allattenyésztés.	
Temes vármegye szarvasmarha tenyésztése.	1197
Gazdasági gépészet.	
A házilég használata.	1187
Allategészségügy.	
A sertésvész elleni védelejárásokról.	1198
Gazdasági vegytan.	
Denaturált só használata.	1200
Levélzékény.	1200
Vegyesek.	1201
Kereskedelem, tőzsde.	1204

A magyar kir. földtani intézet múzeuma a közönségnek díjtalanul nyitva áll minden vasárnap és csütörtökön, délelőtt 10-1-ig.

Más napokon, hétfő és péntek kivételével, délelőtt 10-1-ig, egy korona személyenkénti belépő díj lefizetése után tekinthető meg.

A m. kir. mezőgazdasági múzeum gyűjteménye a VII. ker., Kerepesi-ut. 72. szám alatti házban megtekinthető a hétfői és az ünnepekét követő napok kivételével:

naponként d. e. 9 órától d. u. 1 óráig.
Hétfői és az ünnepekét követő napokon a múzeum zárva van.

A múzeum látogatása ingyenes.

A legközelebbi villamos-kocsimegállóhely a Kerepesi-uton: a városból jövet VII. ker., Alsó-erdősor utca sarkán, a városba menet VIII. ker., a Kenyérmező-utca sarkán van.

Megbízatus. A földmivélsügyi m. kir. miniszter Mik Gábor nagy-somkúti lakost Szatmár vármegye nagy-somkúti járására nézve; Keglevich István fenékpuzsai lakost Somogy vármegye szigetvári járásra nézve; Sarlay Pál ajnácskői lakost Gömör-Kishont vármegye rimaszécsi járásra nézve; Deszpoth József védényi, Glückl László császárréti és Veszely László márialigetesi lakosokat Moson vármegye nezsideri, magyaróvári, illetve rajkai járására nézve gazdasági tudósítói tiszttel bizta meg.

Az OMGE. és a fővárosi tanács. Budapest székes főváros közlélemezéssel és a közgazdasággal foglalkozó bizottságában több erősen merkantilista érzelmű tag van beválasztva, akik mivel az OMGE.-vel néha napján ügyük akad, a főváros bizottságai és tanácsa után fejezik ki ellenszenvüket az OMGE. ellen. Legutóbb a vásárcsarnoki bizottság az OMGE. által alapított vásárcsarnok-szövetkezet azon kérését utasította vissza, hogy mint az előző években engedje el a helybér 50%-át, tekintettel a szövetkezetnek közhasznú és veszteséggel járó működésére, ugyancsak elutasította a tanács az OMGE. azon kérését, hogy a fővárosi vásárcsarnokok érdekében kiadott gyümölcsosmagolási utasítás kinyomatási költségeihez járuljon hozzá. Mindez nem elég, hanem a főváros hatósága nem átalotta a kiesinyes szekaturák terére is lépni, amennyiben a tanács az OMGE.-t nyilatkozatra hívta föl, hogy a Tattersal telepen rendezni szokott tenyészállatvásárokon mily jogalapon szed belépti díjat. Az OMGE. előterjesztésében kijelentette, hogy a belépő-díjak szedésére engedélyt azért nem kért, mert évek óta szedi a belépő-díjat. Konstátálja az egyesület, hogy a főváros a tenyészállatvásár és az OMGE. egyéb áldásos intézménye iránt semmi érdeklődést sem tanusít. Sem a tanács, sem a főváros bizottságai egyebet nem tesznek, mint az OMGE.-et működésében molesztálják. Föl kell emelni az OMGE.-nek a szavát az ellen is, hogy a főváros folyton támadja az ő alkotásukat. Ha a főváros valamiben jogainak a sérelmét látja, tessék abban határozni s egyuttal kimondani, hogy ad-e engedélyt a vásártartásra vagy sem. Adja elő a város a kívánalmait, hogy végre tisztában legyenek azzal, tarthat-e az egyesület tenyészállatvásárt, luxusvásárt és díjugratást. Végül megjegyzi az egyesület, hogy a város bizottságai azon törik a fejüket, miként lehet az idegenforgalmat emelni s midőn az OMGE. az idegenforgalmat emeli, akkor a város az, mely az elé az akadályokat gördíti. A főváros illetékes ügyosztálya nem fogadta el az OMGE. vándjait, hanem a lapokban közzétette, hogy az OMGE.-et segélyben részesíti. Hát ez egyszerűen nem igaz. A főváros mindössze annyit tett, hogy az utóbbi években a tenyészállatvásár és a díjugratás részére egy-egy tiszteletdíjat adományozott összesen 1500 forint értékben. Az ilyen díjakat más fővárosok sokkal nagyobb mértékben

és gyakrabban szokták az olyan intézetek kiállításai részére adni, amelyek a kiállítások rendezésével az idegenforgalmat emelik. De nem ez a fő, hanem az, hogy a mi szép fővárosunk, mely első sorban a vidéktől elvont erőknél köszönheti nagyságát, apró szekaturákkal és sikaneriákkal húsítja meg azt, hogy a vidék érdekében is levő intézmények a főváros anyagi érdekei sérelme nélkül létesüljenek. Ezt a tényt az ügyosztály sugalmazóinak nem lehet sem eltagadni, sem visszautasítani, és a legszomorubb a dologban éppen az, hogy a főváros hatóságát olyan bizottsági tagok irányítják, akik az agrárius OMGE. elleni gyűlöletüket csak ilyen kerülő uton merik nyilvánítani.

Egy czukorgyárkövetésre méltó példája. Munk Pál urtól Alsó-Zsolczáról a következő levelet vettük:

„Tudva azt, hogy becses lapjuk, míg egyrészt mindig a gazdák igaz ügyét védi, addig másrészt soha sem zárkózott el az ipar embereinek méltányos és helyes eljárását is a nyilvánosság elé hozni; én ezen ismert tényre támaszkodva, bátor vagyok a tekintetes szerkesztőséget arra kérni, sziveskedjék közleményemnek becses lapjukban helyet adni. A magyar czukoripar részvénytársaság szerencsi fiókjának üzletvezetősége 1899-ben azzal lepte meg termelőit, hogy az üzem befejezése után — minden előleges alku nélkül — kat. holdanként 4 korona prémiumot utalványozott ki nekik, azzal a megokolással, hogy mivel a befektetett tőkéjük 6%-nál többet jövedelmezett, a fölös hasznóból a termelőket is részesíteni kívánják, ezt a prémiumot hasonló körülmények között jövőre is kilitásba helyezik és ime, ma már folyósították is. Fogadják érte köszönetünket. Szerény nézetem szerint az ilyen eljárás hivatva van hazánk nagyiparát általánosan kedvelté tenni, mert jól esik azt tudni, hogy a termelő, — aki végre mégis alapföltétele minden iparnak és egyuttal fogyasztója az ipari terményeknek, — a jó konjunktura hatását annyiban élvezzi, hogy mint például ez esetben, a répának jó czukortartalma avagy a magas czukorárak által behozott jövedelem fölöslegéből ő is megkapja a maga részét. Szolgáljon következő példával hazánk egyéb nagyiparának és bizonyára le fog tűnni a napirendről az agráriusok és merkantilisták áldástalan torzalkodása.”

Kárpótlás a hadgyakorlatok káraiért. A kormány régebbi elhatározásához képest rendezte a katonai hadgyakorlatok által okozott károk megtérítésének ügyét s erre nézve szabályzatot alkotott. A miniszter megkülönböztetést tesz egyrészt a katonai csapatok által gyakorlat közben okozott károk, másrészt az egyes katonai személyek által gyakorlatokon kívül okozott károk között. Az 1895. évi XXXIX. t.-cz. ugyanis előírja, hogy a katonai igazgatás a magánosok tulajdonában lévő földterületeket gyakorlatok megtartására szabadon használhatja és ezt sem a tulajdonos, sem pedig a polgári hatóság nem korlátozhatja. Jövőre azonban az ilyen gyakorlatok megtartása felől a hely és az idő megjelölése mellett az illetékes kerületi előjáróság előzetesen lesz

Mauthner Ödön		cs. és kir. udvari szállító magkereskedése	
ajánl:		BUDAPESTEN, VII., Rottenbiller-u. 33.	
legjutányosabb áron:		VI., Andrássy-út 23. sz.	
valódi bajor tarló- répamagot biborherét szöszös bükkönyt	őszi bükkönyt őszi borsót káposztarepczét pohánkát kölest stb.	vesz: minták beküldése és az ár közlése mellett a legmagasabb napi áron mindenféle gazdasági magot, jelenleg főképen: biborherét szöszös bükkönyt őszi bükkönyt	őszi borsót káposztarepczét tavaszi repczét kölest stb.

értésítendő. Az előjáróság kötelessége azután gondoskodni arról, hogy az érdekelt tulajdonosok a gyakorlat megtartása felől értesüljenek és hogy a területek őrzésével megbízott erdő- és mezőőrök a gyakorlat tartama alatt őrhelyeiken tarózkodjanak. A kárt ilyen esetekben kölesönös becslések illetve följegyzések alapján térítik meg. Ha azonban sem a tulajdonos, sem az erdőőr és mezőőr jelen nem volna, a gyakorlat közben netán okozott károkról az illető katonai csapatparancsnok értesíti az előjáróságot.

A székely kérdés. Hegedüs Sándor miniszter erdélyi utja, másrészt pedig Csik-megye vezető köreinek, Mikó Bálint főispánnak és Páris Frigyesnek mozgalma újból időszzerűvé tette a székely kérdést, melylyel az ottani lapok csaknem kivétel nélkül foglalkoznak. Itt-ott érdekes vallomásokra bukkanunk. Így a Székely Nemzet utolsó számában elmondja, hogy a bajnak egyik főoka a birtokok szertelen fölprózása: a székely, nehogy megcsalódjék, többnyire minden osztály alá eső darabot annyi részre hasít, a hány osztozó fél van. Mikor aztán hosszában oly keskeny szalagokra hasogatta a földet, hogy két téhenével és ekéjével nem tud rajta megfordulni, akkor keresztül fogja a darabolást. S csak utóbbi időben, miután már a darabolás csaknem lehetetlen, kezdődött a darabszám szerinti osztálykiegyenlítés sorshuzás alapján. A földbirtokok elaprózása 1848-on innen különösen fokozódott az által, hogy az örökösödési jog a leánygyermekre is kiterjesztetett s a szabad adás-vevés minden korlátai ledöntettek. Míg a birtokeladásnál az atyafinak előjoga volt a vételre, addig a mai szétarabolás kétségkívül korlátozva volt. De ma már a végtelékbe megy!... Innét van a Székelyföldön sűrűn látható 4-5 holdos birtokocska. Ilyen viszonyokkal szemben okvetlenül előtérbe kell lépnie a telepítési anketen is fölmerült azon eszmének, hogy a kisbirtokok tulságos elaprózását törvényhozási úton kell megakadályozni az elaprózás minimumának meghatározásával. Ez nemcsak a közgazdasági kihasználás szempontjából fog üdvös hatást gyakorolni a székelység körében, hanem a megélhetés minimumának biztosításával a székelynép kivándorlásának is gátot vehet s ezáltal nemzeti szempontból is üdvös eredményekre nyújt kilátást.

Katonai szállítások. A m. kir. honvédsapatok részére 1900. évi október hó 1-től 1901. év szeptember 30-ig terjedőleg szükségelt és ajánlati uton fedezetet nyerő gazdasági termékek beszerzéséről újabbán a következő kimutatást vettük:

Katonai átvéendő állományok

Termékek	Kassa	Eperjes	Igló	Nyiregyháza	Miskolc	Eger	S.-A.-Ujhely	Munkács	Ungvár	Szatmár	Máramaros-Sziget	N.-Károly
Zab q.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	120
Széna q.	—	86	73	2289	196	98	110	257	73	269	98	98
Alomszalma q.	—	53	45	1413	121	60	68	158	45	166	60	60
Ágyszalma q.	—	75	72	60	90	75	75	144	60	93	60	60
Tüzifa kbm.	1710	160	45	162	266	192	192	501	199	321	195	205

Szállítási módokat, bánatpénz és az összes feltételre nézve részletes felvilágosítást nyújt a m. kir. kassai III. honvédkerületi parancsnokság.

Erdélyrészi tenyészkiallítás és tenyész-állatvásár Kolozsvárott. Az Erdélyi Gazdasági Egylet állattenyésztési és állatkiallítási szakosztálya Kolozsvárt, 1900. aug. hó 31. szept. 1., 2. és 3-án, a sétaterén, a m. kir. földművelésügyi miniszter erkölcsi és anyagi támogatása mellett használati lóvásárral, díjazással és gazdasági gép, szerszám és kellekek bemutatásával összekötött kiállítást rendez. Az állatkiallítás beosztása: I. osztály: Lovak. Méneses lovak, gazdasági lovak, hátsó- vagy hámoskanczák. II. osztály: Tenyészszarvas-

marha. Erdélyi magyar fajták, erdélyi hegyi barna, riska fajták. III. osztály: Bivaly. Bikák, tehének és üszök. IV. osztály: Juh. Raczka és cigája. V. osztály: Baromfiak. VI. osztály. Külön pályázat kettős fogat díjazására. A kiállítás díjai a következők: I. osztály. Tenyésztő. A) Méneses lovak részére a díjak összege: 2000 korona. B) Gazdasági lovak részére a díjak összege: 1500 korona. II. osztály. Tenyészszarvasmarha. A) Erdélyi magyar fajták díjainak összege: 5000 korona. B) Erdélyi hegyi barna riska fajták díjazására: 200 korona. III. osztály. Bivaly. Díjak 500 korona értékig. IV. osztály. Juh. Díjak összege: 400 korona. V. osztály. Baromfi. Díjak 500 korona értékig (ebből galambok díjazására 60 korona). VI. osztály. Külön pályázat. A tenyészkiállítással kapcsolatosan kettősfogat díjazás tartatik. Díjak összege: 600 korona. Bejelentések 1900 július 15-től, augusztus 15-ig bezárolagosan fogadtatnak el. A fenti kiállítással kapcsolatban és egy időben Kolozsvárt, a Lövőde termében és kertjében gazdasági gép, szerszám, kellekek, termények és termékeket bemutató kiállítás lesz rendezve, hol mindenemű gazdasági gépek, erék, vetőgépek, arató- és cséplőgépek, malomszerkezetek, tejgazdasági, baromfitenyésztési, méhészeti, selyemtermelési, szőlészeti, borászati, gyümölcsészeti és más gazdasági mellékágazati gépek és felszerelések, eszközök, szerszámok, vetőmagvak, műtrágyák, gazd. vegyszerek (robbanók kivételével), állatgyógyászati, gabona, hüvelyes és takarmánymagvak: mezőgazdasági termények; mezőgazdasági háziipari készítmények, mezőgazdaságot érdeklő új találmányok vehetnek részt és oklevelekkel jutalmaztatnak.

Hízott süldősertések eladása. A mezőhegyesi m. kir. ménesuradalom belső-mezőhegyesi kerületében 626 drb süldősertés a ménesbirtok igazgatóságánál augusztus hó 10-én tartandó zárt ajánlati tárgyaláson eladásra kerül. Bővebbi részletek a ma közölt hirdetésben találhatók.

Tejkivitel a Keletre. Tejtermékeinkben már eddig is jelentékeny kivitel értünk el és különösen vajkivitelünk napról-napra jelentékenyen emelkedik. A tejnek kivitelével azonban mindaddig kísérlet nem történt és erre nézve akar a földművelési miniszter próbát tenni. A Balkán nagyobb városaiba, főképp Konstantinápolyba óhajtaná a tejet exportálni,

munkásságot fejt ki a magyar-szeszüzlet terén és igen előnyös összeköttetést tart fenn az összes hazai szeszgyárak, szabadraktárlajdonosok és szeszkereskedőkkel, augusztus hó 1-től kezdve Budapesten (VII. Akácfa-utca 54. sz.) egy szeszértékesítő és közvetítő irodát nyitott, mely főleg mezőgazdasági szeszgyári készletek 1% díj mellett való értékesítésével foglalkozni. Ajánljuk e mindenesetre nagy hézagot pótló vállalkozást az érdekelt körök figyelmébe és fölkarolásába.

NYILTTÉR.*)

Szuperfoszfátot,

Kénsavas-kálit, Kénsavas-ammont, kovasavas-kálit,

(dohánytrágyázásra)

3: kénport, 3:

(legfinomabb — 78% Chancel oldíum ellen)

rézgálicot, 98/99%

legolcsóbban szállít a

„HUNGÁRIA“

MŰTRÁGYA, KÉNSAV-ÉS VEGYI IPAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG BUDAPESTEN, V. KER. FÜRDŐ-UTCZA 8. SZÁM.

1899. évi forgalom: 26,480 bál.

Felhívjuk a t. cz. gazdaközönség figyelmét

a budapesti gyapju-aukeziókra,

melyek idei második sorozata f. év szeptember hó első felében tartatik meg.

Az aukeziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest, Dunaparti teherpályaudvar“ címzett gyapjuküldemények a M. A. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek.

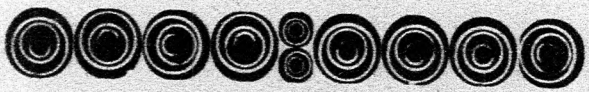
Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

Gyapjuárverési vállalat

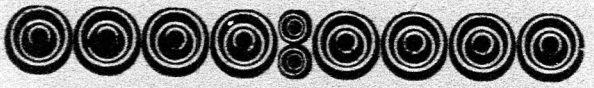
HELLER M. S TÁRSA,

BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 13.

*) Az e rovat alatt közöltékért a szerkesztőség felelősséget nem vállal.

Megjelent az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület” kiadásában *Az Ujlaki Uradalom Üzleti berendezése a „Köztelek” szerkesztősége által kitüntetett pályamű. Két tábla hat ábrával.*
 Irtá: Wiener Moszkó. Egy hazai belterjes uradalom üzleti ágának jövedelmezőségére és az egyes üzleti ágak viszonyára vonatkozó részletes adatok ismertetése. 104 oldalas csinos könyv, ára portómentes megküldéssel: 55 krajczár. Megrendelések a kiadóhivatalba intézendők.

KERESKEDELEM, TŐZSDE.

Budapesti gabonátözsde.

(Guttman és Wahl budapesti terménybizományi cég jelentése.)

Napi jelentés a gabonáüzletről.
 1900 augusztus 3

Kezdetben nagyon lanyhán indult meg a kész-árúzet, a malmok tartózkodó magatartást tanúsítottak és nehezen lehetett kb. 8000 mázsa búzát elhelyezni. Az eladók ragaszkodása valamivel magasabb árakhoz végre mégis megtört a malmok esőkönyvességét, úgy hogy a további kb. 9000 mázsa buza vételeinél már kellemesebb hangulat uralkodott, jól tartott árak mellett. Földmérés ma nem volt.

Határidőkben csak néhány fillérenyi áringadozás volt aszerint, amint több vevő vagy eladó jelentkezett, 15.28-on indult meg az októberi buza, azután mindinkább ellanyhult 15.22-ig, hogy zárlatigismét 15.28-30-ig emelkedhessen. A többi határidőkben is alig volt árváltozás, meglehetősen korlátozott forgalom mellett.

Az árjegyzés 100 kg.-ra vonatkozik:

Eladott:			
Uj-buza:			
<i>Tiszavideki:</i>	30	81	15.50
	100	80 ⁵	15.60
	200	80	15.70
	1500	80	15.80
	1500	80	15.80
	100	80	15.65
	100	79	15.65
	100	80	15.60
	100	80	15.55
	200	79 ⁵	15.55
	200	80	15.50
	400	80	15.50
	100	79 ⁵	15.50
	250	79 ⁵	15.65
	200	79 ⁴	15.40
	100	79 ⁷	15.45
	100	79	15.35
	100	79	15.40
	100	79	15.50
	100	79	15.20
	100	79	15.20
	550	79	15.20
	100	79	15.50
	100	78	15.50
	100	78 ⁵	15.35
	100	78	15.20
	100	78	15.40
	150	78	15.40
	100	78	15.30
	100	77 ⁸	15.40
	100	77	15.10
<i>Pestmegyevidéki:</i>	150 mm.	80 ⁵ kg.	15.10
	200	80	15.70
	200	80	15.35
	50	79 ⁵	15.35
	200 mm.	79 ³ kg.	15.15
	100	79	15.30
	300 mm.	79	15.10
	100	78	15.10
	150	78	15.10
	100	77 ⁵	15.10
	150	77 ⁵	15.10
	100	77	15.20
<i>Bihari:</i>	200	78 ⁵	15.10
	1000	78	14.85
<i>K.-Szt.-Miklósi:</i>	750	79 ⁷	15.60

Ó-buza:

<i>Tiszavideki:</i>	1450 mtm.	79 ⁵ kg.	K. 15.80	3 óra
	1200	79 ⁵	15.80	" "
	450	80	15.80	" "
<i>Oroszházi:</i>	400 mm.	77	K. 15.40	3 óra
<i>Makói:</i>	900	78	15.10	" "
	900	77	15.10	" "
<i>H.-m.-vásárhelyi:</i>	2000	77	15.50	" "
<i>Pestvidéki:</i>	700	78	15.10	" "
<i>Szerémségi:</i>	800	73	14.10	" "
<i>Bánsági:</i>	250	78	15.10	" "
	300	77 ⁵	15.10	" "
<i>Erdélyi:</i>	400	77 ⁵	14.85	" "

Rozsban még mindig gyenge az üzlet, míg az árak valamivel magasabbak; minőség szerint 13-13.50 K. fizetnek, míg nehezebb 75 kg-os áruért ab Debreczen vagy Nyíregyháza 12-12.20 K. elérhető.

Tengeri nagyon szilárd mérsékelt kereslet mellett ab Budapest vagonba rakva 12.60-12.70 K. követelnek, ab állomások pedig 12 koronáig és azon felül.

Árpában kellemesebb a hangulat, az árak emelkedők s minőség szerint takarmány czélokra 12-13 mig finomabb áruért 14.50-15.50 jegyzünk.

Zabban közepes forgalom mellett az árak szilárdan tartottak és helyben 10.50-11 mig elsőrendű áruért 11.50 K. is fizetnek.

Határidők egy órai zárlat

Buza októberre 1900.	15.26	28
" áprilisra	15.90	92
Rozs októberre	13.68	70
Tengeri aug.-ra	12.72	74
" májusra 1901.	9.84	86
Zab októberre 1900.	10.60	64

Szeszűzet.

Bécs. (Goldmann & Gábor szeszgyári képviselet tudósítása.)

A szeszűzetben e héten az üzletmenet szilárd kontingens nyersszesz jegyzések folytán élénk volt és a szeszárak 50 fillérel drágábban záruknak. Elkelt finomított szesz változatlan áron, élesztőszesz és nyersszesz 50-75 fillérel drágább áron azonnali, valamint augusztusi szállításra.

Vidéki finomítottgyárak által finomított szesz nagyban adózva 115-116-117-118 K. volt ajánlva ab állomás és néhány tétel ez áron el is kelt azonnali szállításra.

Mezőgazdasági szeszgyárak által kontingens nyersszesz azonnali szállításra gyéren volt ajánlva és minthogy a vételkedv igen élénk, így több tétel 40-40.50 K. el is kelt. Bécsben a kontingens nyersszesz ára rohamosan emelkedett és ma 45.60 K. zárul.

Bécsi jegyzés 45.60-45.70 korona, kontingens nyersszesz.

Prágai jegyzés 114.—114.50 korona adózott és 41.—41.50 korona adózatlan szeszért.

Trieszti jegyzés 19.50— korona kiviteli szeszért 90% hektoliterje.

Kivitelre e héten több tétel finomított szesz vásároltak, mely Úszkúbb, Szaloniki és Monastri felé lett szállítva.

Vidéki szeszgyárak közül: Barcs, Losoncz, Nagy-Tapolcsány, Lőcse 0.50-1 K. drágábban záruknak.

Budapesti zárlatok a héten: Finomított szesz 116.50-117.50 korona, élesztőszesz 116.50-117.50 K., nyersszesz adózva 114.50-115.50 korona, nyersszesz adózatlan (exkontingens) — korona, denaturált szesz 36.50-37.— korona. Kontingens nyersszesz — korona.

Az árak 10.000 literfokonként hordó nélkül bérmentve budapesti vasútállomáshoz szállítva készpénzfizetés mellett értendők.

Vetőmagvak. (Mauthner Odön tudósítása.)

Azon magvak, melyek iránt jelenleg érdeklődés van, meglehetősen élénk forgalmat idéztek elő, különösen mondhatjuk ezt *tárlórépáról* és részben *bíborheres luczernáról* is. Dél-Franciaországból eredő jelentések értelmében úgy hírlik, hogy a luczernamag termését az ott uralgó nagy aszály erősen megviselte. A New-Yorkból érkező tudósítások pedig a *vöröslőhere*-növény a különösen kedvezőtlen időjárási viszonyok miatt sok helyen teljesen megsemmisült. A hol ez nem forog fenn, ott szintén jóval, gyengébb termés várható mint a legutóbbi évi volt Amerika és Kanada hihetőleg szép minőségű *svéd- és régi h-rét* fognak szállíthatni; de árt is magasat remélnék, mert a bevetett terület jóval kevesebb volt. *Őszi búkköny* és *őszi borsó* iránt már érdeklődik a piac és néhány nap múlva az árak állandóságot fognak nyerni. A Mauthner Odön czég e lap gazda előfizetőit kívántra akar levélben akar sürgönyileg teljesen költségmentesen értesíti az összes magféléknek napi áraitól.

Lujza Gözmalom Részvény-Társaság üzleti tudósítása a „Köztelek” részére. Budapest, 1900. aug. 2. Netto-árak 100 kg-ent, Budapestben, elegysúly tisztasuléként, zsákostul. Kötelezettség nélkül.

Buzaliszt:

Szám:	0	1	2	3	4	5	6	7
Ár K.:	26.—	24.60	23.—	22.10	21.50	20.40	18.60	15.20

Takarmányliszt Korpa

	7 1/2	8	K	G.
Ár kor.:	14.40	10.80	8.40	8.80

Az Erzsébet Gözmalom-Társaság üzleti tudósítása a „Köztelek” részére. Budapest, 1900. aug. 2-án. Kötelezettség nélküli árak 100 kilonként, teljsulyt tisztasulynak érteve, zsákostul, a budapesti vasuti vagy hajóállomáshoz szállítva:

Buzaliszt

Szám:	0	1	2	3	4	5	6	7	7 1/2
Ár K.:	25.60	24.40	23.—	21.60	21.20	19.40	17.80	14.60	13.40

buzakorpa

	8-as takarmányliszt	finom	goromba
korona	11.—	8.70	8.70

A központi vásárcsarnok árjegyzése nagyban (en gros) eladott élelmiczkék árairól.

A magyar gazdák vásárcsarnok ellátó szövetségét üzteti jelentése. 1900. aug. 1.

A hűvösre fordult időjárás következtében a forgalom kissé fellendült. Ismét beállott a vételkedv s ennek hatása alatt küldeményeinket is magasabb árakon tudtuk elhelyezni.

A huszilet élénkebb lett. A tojásüzlet is javult, prima alföldi tojásból 52-53, edélyiért 51-52 koronát fizettek eredeti ládánkent. Baromfiiban az üzlet nem volt terjedelmes; rántani való csirke 1.30-1.40, sütni való 1.70-1.90, sovány lud 3.90-4.00 koronával kelt el páronként.

Vadban a hozatalok kis arányuk: ózert 1.60 kor., szarvasért 80 fl. volt elérhető egészen s kgként.

Vajban a hozatalok a keresletet teljesen kielégítették. Prima teavaj 2.00-2.10, másodrendű 1.80-1.90, főzvaj 1.50-1.60 koronával kelt el nagyban s kgként. Turó 24-26 fillér kgként. A gyümölcs piac kedvezőnek mondható. Elsőrendű áru iránt nagy az érdeklődés; különösen nemes dinnye iránt mutatkozott fokozott vételkedv. Sárga barack 56-64, ősi barack 60-1.20, turkesztán dinnye 50-100 koronával kelt el 100 kgként. Görög dinnyéből kisebb küldemények 40-60 filléres áron keltek el kgként. Hazai szőlőből próbaküldeményeink voltak, melyekért 160-200 fillért értünk el kilonként.

Szóló rák 30-40, kicsiny 8-10 filléért lett darabonként eladva.

Hivatalos árjegyzés

Budapest székesfőváros vásárcsarnokaiban eladott élelmiczkékről. Budapest, 1900. aug. 2-ról.

Hus és hústermékek. Marhahus 1 q. hátulja I. rendű 106-112, II. r. 102-106, III. r. 96-102, eleje I. r. 94-100, II. r. 90-94, III. r. 88-90, borjúhús 1 q. hátulja I. r. 108-112, II. r. 106-108, eleje I. r. 100-106, II. r. 90-100, bárányi darab hátulja —, eleje —, birkahus 1 q. hátulja I. r. 80-100, II. r. 76-88, eleje I. r. 76-80, II. r. 72-76, sertéshus 1 q. szalonnával budapesti 100-104, vidéki —, szalonna nélkül budapesti 98-100, vidéki —, sertéshus pörköltnek való —, kocsonyának való —, füstölt budapesti I. r. —, vidéki II. r. 1 q. 120-130, malacz élő, szopós I. r. 1 drb 6.00-8.00, tisztított I. r. 1 kg. 1.60-1.80, sonka 1 kg. nyers, belf. hentesáru 0.90-1.20, füstölt belf. csonttal 1.04-1.50, csont nélkül 1.20-1.70, sonka füstölt prágai, csonttal 2.08-2.10, csont nélkül 0.—0.—, kolbász 1 kg. nyers 1.00-1.20, füstölt I. r. 1.40-1.60, szalonna 1 q. —, sózott 104-108, füstölt 108-112, sertésszir 1 q. hordóval 110-112, hordó nélkül budapesti I. r. 106-108, szalámi 1 kg. belföldi 260-320, prágai — korona.

Baromfi. a) *Élő:* (1 pár) csirke rántani való 1.00-1.40, tyuk belföldi I. r. 2.30-2.40, kappan hizott I. r. 0.00-0.00, sovány 0.90-0.00, rucza hizott I. r. 4.—4.60, sovány belföldi 1.80-2.40, liba fiatal ujdonság —, lud hizott I. r. 9.00-12.00, sovány belföldi 3.40-4.60, pulyka hizott I. r. 0.—0.—, sovány belföldi —, korona. — b) *Tisztított:* csirke I. r. 1 drb 1.00-1.60, tyuk I. r. 1 drb 1.40-1.50, kappan hizott 1 kg. —, 1 drb 0.00-0.00, rucza hizott 1 drb 1.60-2.60, 1 kg. 1.10-1.16, lud hizott 1 kg. 1.14-1.20, 1 drb 3.60-5.50, magló 1 kg. —, 1 drb —, pulyka hizott 1 kg. 0.00-0.00, 1 drb —, magló 1 kg. —, 1 drb —, ludmáj 1 kg. 2.00-2.60, nagy 1 drb 0.70-1.40, ludzsir 1 kg. 1.20-1.80 korona.

Hal. *Élő:* (1 kg.) harcsa 1.40-2.00, csuka 0.00-0.00, ponty dunai nagy 1.40-2.00, márna 1.20-1.20, süllő balatoni —, czompó 1.30-1.60, pisztráng nagy —, kecsge 2.00-3.00, angolna —

apró kevert 0.50-0.60. Lazacz rajnai 1 kg. — korona.
Tej és tejtermékek. Tej teljes 1 liter 0.18-0.20
 lefölözött 0.12-0.12, tejfel 0.56-0.60, teavaj 1 kg.
 1.70-2.30, főző darabos 1.00-1.70, szedett
 olvasztott margarin 1 rendű —, II. r.
 —, tehénturó I. r. 0.20-0.36, juhturó 0.90-1.00
 liptói 0.80-1.28, juhsajt 40-1.00, ementáli belföldi
 1.60-1.60, grói belföldi 1.00-1.30 korona.

Liszt és kenyéremlék. Kenyérliszt 1 q. —
 kenyér monori, fehér hosszú 1 kg. 0.27-0.27, barna
 0.22-0.22, rozs 0.22-0.23 korona.

Szárak főzelék. Lencse belföldi 1 q. —.00—.00
 külföldi 34.00-56.00, borsó hazai héjas 20.00-24.00,
 koptatott 26.00-30.00, külföldi héjas 20.00-22.00,
 bab fehér apró 12.00-18.00, nagy 14.00-20.00, szines
 12.00-20.00 korona.

Tojás. Friss teatojás 100 drb 4.60-4.80, alföldi
 (1440 drb) 50.—54.—, erdélyi (1440 drb) 50.—51.—,
 szerb (1440 drb) —, apró (1880 drb) —,
 meszes tojás — korona.

Zöldség. Sárgarépa 100 köt. 0.00-0.00, I. r. 1 q.
 00.00-0.00, petrezselyem ujd. 100 köt. 0.00-0.00, I. r.
 1 q. 00.00-0.00, zeller I. r. 100 drb 1.00-1.20, kara-
 lábé I. r. 100 drb 1.50-2.—, vörshagyma ujd. belföldi
 100 köt. —, érett makói 1 q. 8.00-10.00, fe-
 hagyma I. r. 1 q. 16.—24.—, czékla I. r. 100 drb
 1.40-1.80, II. r. 1.—1.40, fejeskaposzta I. r. 100 drb
 8.00-12.00, kelkaposzta I. r. 100 darab 1.60-2.40,
 vöröskaposzta I. r. 100 drb 00.00-00.00, fejes saláta
 I. r. 100 drb 1.40-2.—, kötött saláta 100 drb 1.00-1.80,
 burgonya 1 vagon sárga 000.0-000.0, fehér 000.00-
 000.00, rózsás 1 q. 4.20-4.40, fekete retek kicsiny 100
 drb 1.00-1.50, ugorka 100 drb savanyítani való 0.50-
 1.00, savanyított 1.20-1.40, nagy salátának! 0.80-1.40,
 paradicsom olasz 1 q. 00.00-00.00, belföldi 00.—00.—,
 zöld paprika 100 drb 0.20-1.—, tök főzni való 100 drb
 4.—7.—, zöldborsó hüvelyes 1 q. 12.00-14.00, kifé-
 tett 20.00-24.00, zöldbab hüvelyes 1 q. 8.—14.—,
 kifejtett —, karfiol 100 drb 14.00-18.00,
 torma belföldi nagy édes 1 q. 24.00-34.00, spárga
 1 kg. 0.—0.— korona.

Gyümölcs. Alma, nyári édes 1 q. 16.—26.—,
 rétesbe való 20.00-32.00, vajkörte nagy I. r. 1 q.
 40.—50.—, közönséges kevert körte 1 q. 16.00-24.00,
 szilva magvaváló nagy I. r. 1 q. —, nem
 magvaváló vörös 1 q. 20.—24.—, ringló nemes I. r.
 1 q. —, barack kajszin 1 q. 30.—50.—,
 ősz 1 q. —, magvaváló 1 q. 30.—60.—,
 nem magvaváló 1 q. 50.—70.—, szőlő fehér mézes
 csemege 1 q. 00.00-00.00, közönséges kevert I. r. 1 q.
 —, meggy nagyszemű kem. 1 q. 24.00-28.00,
 apró szemű 1 q. 20.00-24.00, eper (szamóca) 1 kg.
 —, málna 1 kg. 0.40-0.60, szeder 1 liter
 0.30-0.40, görög dinnye nagy I. r. 10 drb 6-18.—,
 kicsiny 100 drb 26.—50.—, sárga dinnye nemes I. r.
 100 drb 30.—50.—, II. r. 100 darab 20.—30.—,
 dió nagy papírhéjú 1 q. 00.00-00.00, apró kemény
 héjú I. r. 1 q. 00.00-00.00, mogyoró nagy olasz 1 q.
 —, gesztenye olasz nagy 1 q. 0.—0.—,
 belföldi 1 q. —, narancs messzinai 100 darab
 5.00-8.00, pugiai 100 drb 0.00-0.00, mandarin 100
 drb 0.00-0.00, citrom I. r. 100 drb 2.80-3.20, füge
 hordós 1 q. 32.00-34.00, koszoru 1 q. 44.00-46.00,
 datolya sajtolt I. r. 1 q. 80.00-84.00, mazsolaszőlő
 (fehér) 1 q. 70.00-120.00, szőlő passatutti 1 q.
 1 q. —, szerb szőlő 1 q. — korona.

Fűszer, ital. Paprika I. r. 1 q. 160.00-200.00,
 II. r. 1 q. 140.00-160.00, mák 1 q. 30.00-60.00, méz
 csurgatott 1 q. 80.00-104.00, lépes 1 q. —,
 kömény 1 q. —, boróka 1 kg. —,
 házi szappan szin I. r. 1 q. 56.00-60.00, közönséges
 II. r. 48.00-52.00, bor fehér asztali palaczkokban 1 hl.
 —, vörös bor 1 hl. —, házi pálinka
 palaczkokban 1 hl. — korona.

Budapesti takarmányvásár. (IX. kerület Mester-
 utca, 1900. aug. 3. A székesfővárosi vásárgazgatóság
 jelentése a „Köztelek” részére). Felhajtott a székér
 —, 145 székér réti széna, 32 székér muhar,
 40 székér szappan, 7 székér alomszalma, 0 székér ta-
 karmányszalma, 0 székér tengeriszár, 29 székér egyéb
 takarmány (zabosbikkony, stb.) 300 székér széna
 A forgalom közép. Árak fil. ben q-ként a követ-
 kezők: réti széna 360-580, muhar 400-520, szap-
 pán 260-320, alomszalma 220-280, egyéb takar-
 mány —, lóhere —, takarmány-
 szalma —, 100 kévetengerisz. —, luczerna
 440-500 sarju —, szalmaszecsk 360-420, széna
 —, vj —, zabosbikkony 400-520. Összes
 szeszám 256, súly 332,800 kg.

Állatvásárok.

Budapesti szarvmarhavásár. 1900. aug. hó 2-án.
 A székesfővárosi közigazgatóság és marhavásár igazgatósá-
 gának jelentése.

Felhajtott: belföldi 549 db, eladatott — db,
 galicziai — db, eladatott — db, tirol — db, el-
 adatott — db, növendék élős borju 13 db, eladatott
 — db, élős bárány — db, eladatott — db; belföldi
 — db, eladatott — db, galicziai — db, eladatott —
 db, tirol — db, eladatott — db, bécsi élős — db,
 eladatott — db, növendék borju — db, eladatott

— db, élős bárány — db, eladatott — db, élős
 kecske — db, eladatott — db.

Borjuvásár hangulata élénk volt.

Árak a következők: Élős borjuk: belföldi —
 koronás, kivételesen — koronás drbonkint, 60-84 —
 koronás, kivételesen 86 — koronás sulyra, galicziai
 —, kiv. — koronás drbonkint, — kor.-ig,
 kiv. — koronás sulyra, tirol — koronás
 kiv. — koronás drbonkint, — koronás
 kiv. — koronás sulyra, növendék borju —
 — koronás, kiv. — koronás drkint, 40-54
 koronás, kiv. — koronás sulyra, élős borju:
 belföldi — koronás, kiv. — koronás sulyra,
 galicziai — koronás, kiv. — koronás
 sulyra, tirol — koronás, kiv. — koronás
 drbonkint, bécsi — koronás, kiv. — koronás
 sulyra, növendék — koronás, kiv. —
 koronás drbonkint, élős bárány — — koronás
 páronkint, élős bárány — — koronás párja.

Budapesti gazdasági és tenyészmahavásár. 1900.
 évi augusztus hó 2-án. (A budapesti közigazgatóság és
 marhavásár igazgatóság jelentése a „Köztelek” részére).
 Felhajtott: 305 db, ugymint: jármos ökr elsőmin. 43
 db, közép 79 db, alárendelt 42 db. Fejőstehén: fehér
 — db, tarka 107 db, tenyészbika 0 db, tarka tinó —,
 fehér — db, jármosbivaly — db, bonyhádi 34 db,
 hizlali való ökr — db, uszó fehér — db.

Jármosökrök iránt a kereslet tartós. Fejőstehe-
 nekre a kereslet lanyha.

Következő árak jegyeztettek: Elsőrendű jármos
 ökr (70-700. középmin. jármos ökr 600-650 pár,
 alárendelt minőségű jármos ökr —, Jármos
 bivaly — és s. mm., — K.-ig páronkint,
 jobb minőségű jármos ökr — mm.-kint és s.,
 bekötni való ökr — K.-ig. Fejőstehenekért és
 pedig: Fehérszörű magyar tehén —, tarka
 kevert származásu tehén 140-230 koronás darabon-
 kint, bonyhádi tehén 230-330, kiv. — koronás
 darabonkint.

Budapesti vágómarhavásár. 1900. évi aug. hó
 2-án. (A budapesti közigazgatóság és marhavásár igazgatóság
 jelentése a „Köztelek” részére). Felhajtott: 3572 db
 nagy vágómarha, nevezetesen: 553 db magyar és tarka
 ökr, 745 db magyar és tarka tehén, 1715 db szerbiai
 ökr, — db szerb ökr, — db boszniai tehén, 228 db
 szerbiai tehén, 154 db bika és — db bivaly.

Minőség szerint: 943 darab elsőrendű hizott,
 2290 db középminőségű és 334 db alárendelt min. ökr
 — db elsőrendű hizott ökr, — db közép-
 minőségű ökr és — db alárendelt min. ökr; — db
 elsőrendű hizott tehén, — db középminőségű tehén,
 — db alárendelt minőségű tehén.

Változatlan felhajtás mellett a jó vágómarha,
 mint rendszeren keresett áru volt s élénk irányzat mel-
 lett a mult heti árhoz kélt el. Gyengébb minőségek
 egy kissé el voltak ugyan hanyagolva, mind a mellett
 eladhatók voltak. Első rengő hizlali ökrre igen sok
 a vevő s aránylag magas árakat lehetett értékre elérni.

Következő árak jegyeztettek: Hizott magyar
 ökr jobb minőségű 62-70—, kivételesen 72 —,
 hizott magyar ökr középminőségű 56-62—, alá-
 rendelt minőségű magyar ökr 50-60—, jobb minő-
 ségű magyar és tarka tehén 42-68—, kivételesen tarka
 tehén —, magyar tehén középmin. 42-68 — (—)
 alárendelt minőségű magyar és tarka tehén 42-
 68 —, szerbiai ökr jobb minőségű 50-60 —, kiv.
 62—, szerbiai ökr középminőségű 42-48—, szerbiai
 ökr alárendelt minőségű —, szerbiai bika
 46-68—, kivételesen —, szerbiai bivaly 32-44—,
 kiv. — koronás métermázsánkint élősúlyban.

Budapesti lóvásár. Budapest, 1900. aug. 2-án.
 (A budapesti vásárgazgatóság jelentése a „Köztelek”
 részére).

A felhajtás alacsony, a vásár forgalma élénk
 volt.

Felhajtott összesen 684 db. Eladatott 425 db
 Jobb minőségű lovakból háttas 25 drb, eladatott 6 db
 300-380 K.-ért, könnyebb kocsiló (jukker stb.) 40 db
 eladatott 15 db, 280-440 K.-ért, nehezebb kocsiló
 (hintós) 30 db, eladatott 18 db 250-330 K.-ért, igás
 kocsiló (nehéz nyugoti faj) 100 db, eladatott 47 db 180-
 280 K.-ért, ponya — db, eladatott 0 db — K.-ért;
 közép minőségű lovakból: nehezebb félék (fuvaros ló
 stb.) 160 db, eladatott 76 db 120-180 K.-ért, könnyebb
 félék (parasztló stb.) 220 db, eladatott 180 db 65-110
 K.-ért; alárendelt minőségű lovakból 109 db, eladatott
 83 db 24-40 K.-ért. Bécsi vágóra vásároltatott 36 db,
 az állatkert részére vásároltatott 10 darab, tu-
 lajdonojra gyanus ló lefogaltatott — db, ragályos be-
 tegségre gyanus ló lefogaltatott — db, takonykór miatt
 a gyepmesterhez küldetett — db.

Kőbányai sertésvásár. 1900. évi aug. hó 3-án.
 (Első magyar sertésbirtok-részvénytársaság telefon je-
 lentése a „Köztelek” részére). Az üzlet csendes volt. **Heti
 átlag-árak:** Magyar válogatott 320-380 kgros nehéz
 94-95 fil., 280-300 kgrammos nehéz 93-94
 fil., öreg 300 kg. tuli 93-95 fil., vidéki sertés

könnyű — f. Szerb — f. Román —
 tiszta klg. páronkint 45 klgr. ételsúlyvonás és 4%
 engedmény szokásos. — **Élőségárak:** Tengeri 13-30
 — korona, árpa uj 12-20 kor. Kőbányai átv. Helyi
 állomány: július 27-én maradt 43377 darab. Fel-
 hajtás: Belföldről 574 darab, Szerbiából 1289 darab,
 Romániából — db, egyéb államokból — darab.
 Összesen 1863 db. Főösszeg 45239 db. Állomány
 és felhajtás együtt — db. **Elhajtás:** budapesti fo-
 gyasztásra (I-X. kerület) 1054 drb, belföldre Budapest
 környékére 1321 drb, Bécsbe 47 drb, osztrák tar-
 tományokba 445 drb, Ausztriába — db, Német biro-
 dalomba — darab egyéb országokba — darab, összesen
 2885 db. A szappangyárakban feldolgozott: szállá-
 sokban elhullott 0 darab, vagonokból kirakott hulla
 9 darab, borsókásnak találtatott 8 darab, összesen
 17 db. Maradt állomány 42354 drb. A részvény-szállá-
 sokban 11305 drb van elhelyezve. Az egészségügyi és tran-
 zitszállásokban maradt 2701 db. **Elhajtás:** Szer-
 biából 1289 db, Romániából — db, összesen 3990 drb.
Elhajtás: 1329 drb, maradt állomány 2661 drb és
 pedig 2661 drb szerb és — db román. Az egészségügyi
 szemlélnél jan. 1-től máig 193 drb a fogyasztás alól ki-
 vonatott és technikai czélokra feldolgoztatott.

**Ingtatlanok árverései (40000 korona bees-
értéken felül.)**

(Kivonat a hivatalos lapból.)

Aug. 6.	Nagy-Kállói kir. jbiróság	a tkvi ha-tóság	Ujfalusy Endre	49840
Aug. 9.	Szamosújvári kir. jbiróság	a tkvi ha-tóság	Grün Bernátné	47278
Aug. 10.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Moravetz József	270529
Aug. 11.	Temesvári kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Huszár Kálmán	49352
Aug. 16.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Schmidt Ödönné	213472
Aug. 16.	Bpest I-III. kir. jbiróság	a tkvi ha-tóság	Kepes Imre	239144
Aug. 17.	Zirczi kir. jbiróság	a tkvi ha-tóság	Ányos Miklós	66336
Aug. 21.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Deutsch József	323945
Aug. 24.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Dubez Péterné	45370
Szept. 15.	Nagy-Kanizsei kir. jbiróság	a tkvi ha-tóság	Lajnger Lovjós	73750
Szept. 17.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Dukai Ignác	213911
Okt. 3.	Pestvidéki kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Magyar festékgár r.-társaság	129719
Okt. 16.	Kassai kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	özv. Ruzicska Ferenczné	64544

**Őszi trágyázásra
 legsikeresebb
 a kőbányai szárított
 sertéstrágya,**
 gyorsan ható, olcsó és használatban
 rendkívül előnyös.
 Már az első terméstöbbletből a trágyára
 fordított kiadás teljesen megtérül és
 ezen felül holdankint 6-10 frt tiszta
 hasznot eredményez. 1247/a
 Kimerítő prospektus ingyen és bérmentve.
Budapest-kőbányai trágyaszárítógyár
Bossányi Endre és társa.
 BUDAPEST, V. kerület.

Gazdaságok, iparosok és malmok részére ajánlja a

DREZDAI MOTORGYÁR Részv. Társas. (ezelőtt HILLE)

a legjobbak elismert **gáz-, benzín-, petroleum- és acetylen-motorait** 1-100 lóerőig és locomobiljait.

Nagyszerű újítások Minden kiállításon és versenyen első díjakkal és érmekkel kitüntetve.

szabadalmazott szerkezettel.

Vezérképviselet: Gellért Ignác és Társa, Budapest, VI., Teréz-körút 41. FŐKÖMÜHELY BUDAPESTEN.

Földbirtokosok, gazdák és raktár-vállalatok stb. figyelmébe.

Austria-Magyarországon általam bevezetett s mindenki által hasznosnak elismert

ponyva-kölcsönző intézetem

ajánl igen csekély kölcsöndij mellett 96 □ mtr. és 48 □ mtr. nagyságu telített **kazal ponyvákat,** vasuti waggonok és más mezői termékek betakarására szolgáló ponyvákat, továbbá 12 □ mtr. nagyságu, behordáshoz alkalmas **szekérponyvákat,** miáltal saját ponyvának beszerzése megtakarítatik. Ugyiszintén **zsákok is kölcsönöztenek** igen olcsó árak és előnyös feltételek mellett. Ugyanitt legolcsóbban szerezhettek be új és használt **telített ponyvák,** valamint **szekérponyvák** 7 korona és 9 korona, továbbá új és használt **zsákok** minden nemben, gabona, faszén, liszt és korpás zsákok stb. **Minden 50%-kal olcsóbb mint bárhol.** Ócska zsák és ponyva minden mennyiségben a legmagasabb áron megvételik.

NAGEL ADOLF

Budapest, V. Arany-János-utca 12.

TELEFON. Sűrgöny-cím: Nagel Adolf, Budapest.

Superfoszfátok állati és ásványi eredetűek, legolcsóbb

foszforsavas trágyaszer minden talajra. Gyors hatásért kezeség, legnagyobb eredmény. **Nélkülözhetetlen az őszi vetéseknél,** semmi más foszforsavakkal nem pótolható.

Ajánlok továbbá: **Csontlisztet, Chilisalétromot, kénsavas ammoniákat, kálsót, kaintot, különleges műtrágyákat** kapás és kalászos növények alá, **themenauai szab. superfoszfát-gyepszet** herések trágyájául és az istállótrágya konzerválására; **takarmánymeszet** stb. bárhova **versenyképes áron szállít a legszigorubb tartalom-szavatolás mellett**

Kőszav- és műtrágyagyár **A. SCHRAM** Ludenburg-Themenau és Lissek Restok m.

Központi iroda: **Prága, Heinrichsgasse 27.**

Importált eredeti **angol kosok** kaphatók: **PICK OSWALD-nál** BUDAPEST, VIII., Külső-Koröpesti-ut 1. sz.

Vetőbuza.

A számtalan hozzám érkezett megrendelések személyes elintézésére képtelen lévén, ez uton tudatom, hogy **vetőbuzáim** kizárólagos eladásával: „Steiner Albert Sopron“-i céget bízom meg, honnét kívánatra kalász-és mag-minták is küldetnek.

== Sárga, szakálos és barna tar-buzáin ==

— úgy mint 8 év óta — az idén is teljesen **rozsdamenteseknek, a dülésnek és ködnek ellentállóképeseknek** és igen **koránérőknek** bizonyultak és az ország minden részében az illető hazai fajtazat holdanként **400—500 kgm.** terméstebblettel felülmúltak.

100 kgr. la. vetőmag ára 24 korona a vevő zsákjaiban ólomzárommal ellátva **Berzence** állomásra szállítva. 1000 kgrmnál kevesebb nem adatik el. 1249

Dr. Steiner Leó

Pta.-Perdócz u. p. Somogy-Berzence.

KAINIT nagyban és kicsinyben.

Megrendelhető az Országos Magyar Gazdasági Egyesület titkári hivatalánál (Budapest Köztelek).

Árak:

nagyban waggon-rakományként ab Leopoldshall-Stassfurt, ömlesztett állapotban 106 frt, zsákban szállítva 130 frt. A vasuti szállítási költség a különböző távolságu rendeltetési állomások szerint 130—140 frt között váltakozik.

Kicsinyben mm.-ként zsákkal együtt budapesti raktárunkból egyesületi tagok részére 2 frt 80 kr., nem tagoknak 3 frt.

A megrendeléssel egyidejűleg a kainit árát egyesületük pénztárához beküldeni kérik, a szállítási költségek a küldemény átvételénél fizetendők.

Eladó szlavoniai birtok.

Eszéktől 17 kilométernyire, a djakovári uton az Igali-féle branyevinai egy tagbéli birtok, mely 387 kat. holdnyi, két majorja a szükséges gazdasági épületekkel el van látva, eladatik. Bővebb felvilágosítással szolgál 1067

Igali Svetozár Barba, (Baranya-megye).

Eladó ökörtinó.

Méltóságos báró *Bornemisza Elemér ur gerend-kereszturi gazdaságában eladó*

45 drb 1 $\frac{1}{2}$ éves, 55 drb 2 $\frac{1}{2}$ éves elsőrendű erdélyi ökörtinó.

Közelebbi felvilágosítással szívesen szolgál

Neményi József intéző

Hadrév, u. p. Gerend, Erdély.

1254

Haszonbérlet.

A besztercebányai püspöki uradalom tulajdonát képező *garamsszentkereszt, kupcsei és chlonoki majorsági birtokok 6 esetleg 12 évre*

haszonbérbe adatnak.

Ezen összesen 3182 kat. holdnyi kiterjedésű birtok akár egészben, akár részben bérbe vehető, s az erre vonatkozó zárt érzésbeli ajánlatok, melyekhez a megajánlt évi haszonbérrel egyenlő összegű bánatpénz készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírokban leteendő

f. évi augusztus 25-ik napjának déli 12 órájáig a püspöki uradalom garamsszentkeresztű pénztáránál leteendő.

Az eddigi szerződésnek feltételei ugyanott megtekinthetők.

Minden ajánlattevőről feltételeztetik, hogy a most említett feltételeket ismeri s azoknak — az évi haszonbérre vonatkozó rendelkezéseknek kivételével — magát aláveti.

Elkészt s utólag beadott ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A haszonbérbeadó püspöki uradalom nincs kötve ahhoz, hogy a legkedvezőbb ajánlatot elfogadja, hanem a beadott ajánlatok között teljesen szabadon választhat, sőt valamennyi ajánlatot is visszautasíthatja.

Az el nem fogadott ajánlatokhoz csatolt bánatpénzek az ajánlatnak el nem fogadásáról szóló értesítésnek kézhezvételétől számított öt nap alatt az átvételi elismervénynek visszaszolgáltatása mellett az uradalmi pénztárnál átveendő, ellenkezőleg azok az illető késedelmes ajánlattevőnek veszélyére s költségére a besztercebányai kir. közjegyzőnél fognak letétbe helyeztetni.

Dr. Tilless Béla

uradalmi ügyész.

1253

63448/V. sz.

Hirdetmény.

A mezőhegyesi magyar királyi állami ménésbirtok 1900/1901. évi

9600 méterm.	finom busakorpából
7200	száritott moslékból
4200	olajpogácsából
300	fehér babból álló

termény-szükségleteinek biztosítása végett

f. é. augusztus hó 10-én d. e. 1 $\frac{1}{2}$ 12 órakor

a ménésbirtok igazgatóságánál zárt írásbeli ajánlatok útján, nyilvános ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

Az egy koronás bélyeggel ellátandó ajánlatok a fent említett határidőig a ménésbirtok igazgatóságánál Mezőhegyesen (posta-, táviró-, telefon- és vasutállomás) nyújtandók be.

A részletes szállítási feltételek a m. kir. gazdasági főigazgatónál (Budapest, földmivelésügyi miniszterium II. emelet 72. ajtó) s a mezőhegyesi m. kir. állami ménésbirtok igazgatóságánál tudhatók meg.

Budapesten, 1900. évi július hó 26-án.

M. kir. földmivelésügyi miniszter.

1252

63447/II/2. sz.

Hizott süldő sertések eladása.

A mezőhegyesi m. kir. állami ménésbirtok belső mezőhegyesi kerületében elhelyezett

626 drb hizott süldősertés

folyó évi augusztus hó 10-én

a ménésbirtok igazgatóságánál tartandó zárt írásbeli ajánlati versenytárgyalás útján el fog adatni.

Ajánlatok a ménésbirtok igazgatóságánál Mezőhegyesen nyújtandók be.

A részletes eladási feltételek megtudhatók a m. kir. gazdasági főigazgatónál (Budapest, földmivelésügyi miniszterium II. em. 80. sz. a.) és a mezőhegyesi m. kir. állami ménésbirtok igazgatóságánál.

Budapest, 1900. július hó.

Földmivelésügyi Miniszter.

1251

ALAKULT 1856.

KÜHNE E.

a nyári időnyre ajánlja elismert szerkezetű, és kivitelű eredeti amerikai „Osborne“-féle

**fűkaszáló gépeit
szénaforgatóit
marokrakó
és kévekető
aratógépeit,**

melyek hazai földön is ismételve legelső díjakkal kitüntettek.

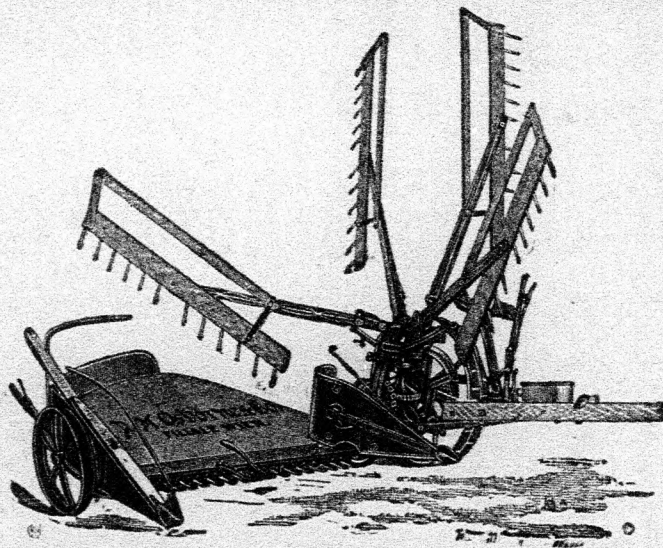
Saját készítményű **szénagerelyék** legjobb kőrifából. Egy és többsoros **kapálógépek** (Columbia cultivátor 66 korona).

Járgányos és motoros cséplőgépek rosták, konkolyozók. Részletes árjegyzékek rendelkezésre állanak.

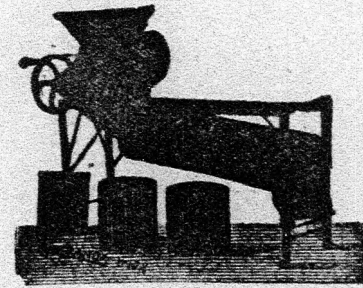
gazdasági gépgyára MOSONBAN.

Főraktár:

Budapest, VI., Váci-körut 57 a.

STAHEL és LENNER TRIEURGYÁR, Budapest, V. ker., Katona József-utca 8.

Ajánljuk
trieurjeinket

minden gabona tisztítására
5 kiló nyerstermény
beküldése mellett
speciális

trieurt
készítünk.

Lekopott trieurköpenyt gyorsan és olcsón újjal felcsere-
lünk. Kivánatra képes árjegyzékkel szolgálunk bér-
mentve. Jutalék mellett szolid elárusítók alkalmazását
nyarthatnak. 2081

A Marienfeldi mótor- és locomobilgyár

vezérképviselője

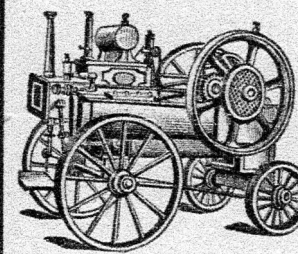
Ad. Hochegger,

BÉCS, VIII/2. Josefstädterstrasse 64.

a városi vasúttal szemben „Josefstädtersrasse“.

Petroleum-, Benzin-, Spiritusz- és Gáz-
mótorok és lokomobilonok.

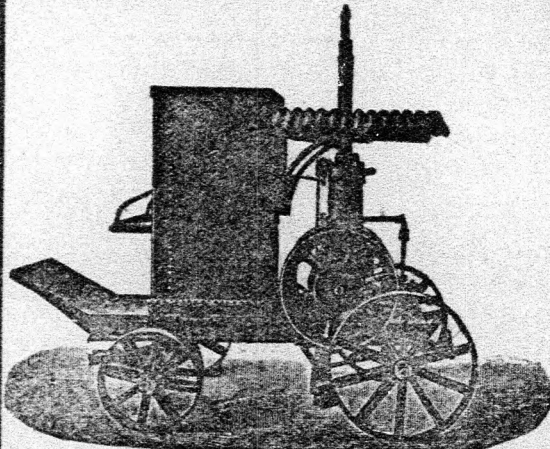
Tűz- és robbanási veszély kizárva! Azonnali munkaképesség!

Legjobb és legolcsóbb
erőgépek!
Alkalmos gazdasági cze-
lokra!
Teljes cséplőgaritúrák
Hofherr és Schranztól!
Legmesszebb menő szava-
tosság!
Kedvező fizetési módo-
zatok!

1087
Árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek.

GANZ és TÁRSA vasöntő és gépgyár r.-társ. Budapesten.

Petroleummal és adómentes
benzinnel hajtott moterek
gazdaság czéljaira
(BÁNKI és OSÓNKA szab. rendszere).

Mechwart-féle gőzekék és
petroleumekék.

Hengerszékék, kőjáratok és teljes
malomberendezések.

Turbinák. — Villamos világítás és
erőátviteli berendezések.

Részletes árjegyzékeinket kívánatra megküldjük.

HOTTER F. J. R. gyógyszerész a sz. Józsefhez BÉCS, XII/2., Schönbrunnerstrasse 182.

Hotter-féle Absorbínol

1/2 palack 6.—, 1/2 palack 3.50.
Eltávolít mindennemű kinővést és zsíros
testtapadékat, a nélkül, hogy a szőrt tönkre
tenné. Erősíti a megtámadott és gyenge
inakat, eltávolít és tönkre tesz minden csomó-
mát az izmokon és megóv minden gyullas-
dástól; különösen bevált epebajnál, csülök-
dagasztásnál, patibélyeknél, vastag térdnél,
csomóknál az inakon, vastag bokánál, daga-
natoknál, a hol ilyenek fellépnek. A térdek
remegését megszünteti és meggyógyítja a
zúzódásokat.

Hotter-féle Agril tappora
lovak és szarvasmarháknak, 1 csomag 80 kr.
Kitűnő pótlék a takarmányhoz az állat ereje
és egészségének fenntartására; minden vese-,
máj-, hólyag- és idegbajnál alkalmazandó.

HOTTER-FÉLE HOLTTELEMENCS
1/2 tégely ára 2 frt, 1/2 tégely 1 frt 20 kr.
Felülmulhatatlan holttelem eltávolítására régi
bajoknál is.

HOTTER

ALLATGYÓGYKESZÍTMÉNYEI
a jelenkor legkiválóbbjai, melyek szá-
mos bizonylat szerint semmi más ha-
sonló szernek által hatásukban el nem
érettek. Raktárak a gyógyszerárak-
ban és drogériáknak.

Főraktár: BUDAPESTEN: Dr. BUDAI EMIL,
városi gyógyszer. Városházánál, Dr. Egger László és
Egger J. Kézi- és gépjárműgyár. VI., Váci-körut 17. és
TÓRÓK JÓZSEF gyógyszerész Károly-utca 12.

HOTTER-FÉLE TRAINING-FLUID

1 palack 1 frt 20 kr.
Az inakat és izmokat a magas öreg korig
állandó erőben és frissen fenntartja, az
állatot a bedőrsülés után a legnagyobb
fáradalmakra és vontatásra képesíti. A tul-
erősítés következményeiből, bészülés, szaga-
gatás és merevedésnél megjelölő sikerral al-
kalmazandó.

HOTTER I. ÉS II. SZ. DISZINÓPORA
1 kiló 1 frt 20 kr.

Legjobb étrendi szer a disznók étvágyá-
nak és az azzal járó emésztésnek előmozdi-
tására; kitűnően bevált orbáncznál. A II.
számu hasmenésnél alkalmazandó.

HOTTER-FÉLE HOLIA ELLENI SZER
1 üveg 1 frt 50 kr.

Lovaknál mindennemű kolika és hury fel-
akadás, szarvasmarháknál pedig puffadás
ellen alkalmazandó.

SZIVATTYUK MÉRLEGEK,

minden neme, házi, nyilvános, mezőgazdasági és
iparczélokra.
Legjobb gummi- és kender tömlők
Mindenféle csövek.

legjobb javított rendszerű tízedes, száza-
dos és hidmérlegek fából és vasból, kereskedelmi,
közlekedési, gyári, mezőgazdasági és ipari czélokra.
Embermérlegek, mérlegek házi használatra, barommérle-
gek. Commandit-társaság szivattyú- és mérleggyártása.

Árjegyzékek W. GARVENS, Wien, I., Wallfischgasse 14. sz.
ingyen és bérmentve. Schwarzenbergstrasse 6.

Lapunk kiadóhivatalában megrendelhető: A sertés javítása és hizlalása gazdák és hizlalók használatára. Irta K. Ruffy Pál. Ara portómentes küldéssel 1 forint 10 krajczár.

**Miért vannak még emberek,
kik a Kathreiner-féle
Kneipp maláta kávéét még nem
használják, noha ez egy izletes
és egészséges kávéital?**
Mert nem tudja még mindenki,
hogy mily nagy előnyökkel bír
a Kathreiner kávé, a mely a
kávénövény egy kivonata által a
bakkávé ízét és zamátját nyeri.
Ő ezáltal felülmulhatatlan mó-
don magában egyesíti a hön
malátakészítmény értékes egész-
ségi tulajdonságait a bakkávé
kedvelt ízingerével. A Kathreiner
Kneipp maláta kávé nagyobb-
részt mint pótkávé szolgál a
bakkávéhoz, azonban tisztán él-
vezve is kitűnően ízlik. Min-
denütt kapható, de nyitva soha
sem lesz árusítva, s csakis az
ismert eredeti csomagokban va-
lódi, a melyek Kneipp páter
arczképét viselik és a nevet:
-Kathreiner-.

RENDSZERES

MALOM-berendezések

és egyes MALOMGÉPEK,

termény-tisztító - művek

gabonarakarék (silos) részére.

GRAEPEL HUGÓ

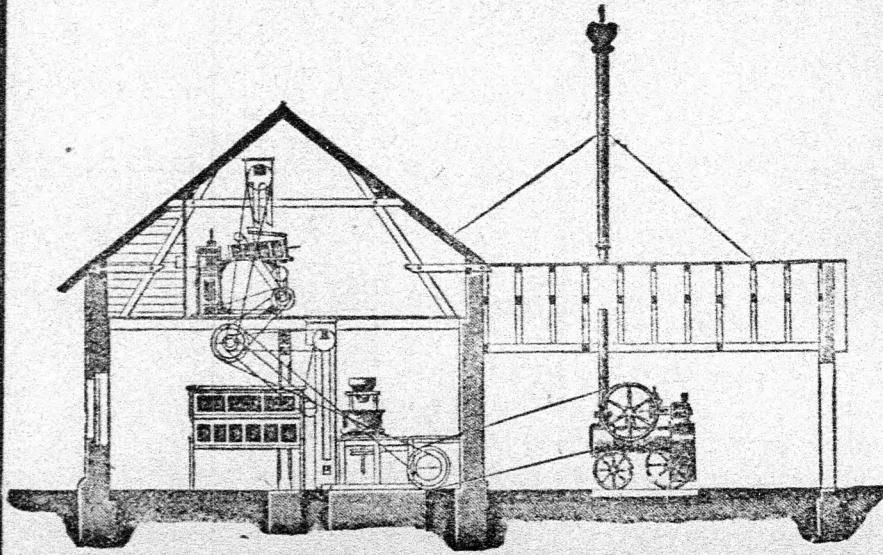
gép- és rostalemezgyár, malomépítész

Marshall, Sons & Co. Lmtd

angolországi gépgyár vezérigényőke

7626

BUDAPESTEN, V. ker., Külső váci-ut 46. szám.

GŐZEKÉK,

utcai lokomotivok

gőzcseplőgépek hajtására

a főhercegi vasművekből.

A készülékek megvizsgálásáról gazdasági szakszerű tanács adatik.

Szíves megkeresések

Erzherzogliche Cameral-Direction

Teschen (Schlesien).

kéretnek.

1165

Magy. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak Pozsony állomásának Lamacz felőli végén egy új alagút fog létesíteni és az e célból végrehajtandó munkák, valamint a kapcsolatos föld- és szikkamunkák, a vízmentesítési munkák, támasztó és bétésfalak, végül az utépitmények előállítására ezennel nyilvános versenytárgyalás hirdettetik.

Az ajánlat alapjául szolgáló tervek, az egységárjegyzék, költségelőirányzat, továbbá a szerződési tervezet, az ajánlati minta és pályázati feltételek a magyar királyi államvasutak igazgatósága központi tervtárában Budapest, Teréz-körút 56. földszint és a pozsonyi építő kirendeltségnél 30 korona lefizetése mellett kaphatók.

Ezen építés tárgyában teendő ajánlatok legkésőbb f. é. augusztus hó 17. déli 12 óráig nyújtandók be a magyar királyi államvasutak építési és pályafenntartási főosztályánál (Budapest, Teréz-körút 56. II. em.). Minden ajánlat bélyeggezve, lepecsételve és következő fejrassal ellátva nyújtandó be:

„Ajánlat a Pozsony állomás Lamacz felőli végén létesítendő alagút építési munkáinak elvállalására.”
Az ajánlat benyújtása céljából 30000 kor. szóval harmincezer korona bánatpénz készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban legkésőbb az ajánlati tárgyalást megelőző napon, vagyis f. é. augusztus hó 16-án déli 12 óráig letendő a magyar kir. államvasutak központi főpénztáránál (Budapest, Andrassy-ut 73/75. földszint.)

Az értékpapírok a budapesti, illetőleg bécsi tőzsdén legutóbb jegyzeti 14 napnál nem régebb utolsó napi árfolyam szerint számítva fogadhatók el bánatpénzül, azonban azok semmiesetre sem számíthatók névértékén felül.

Pósta útján beküldendő ajánlatok és bánatpénzek térít vérvény mellett adandók fel.

Budapest, 1900. évi június.

(Utányi cím nem díjazatik.)

„HAMPSHIRE DOWN“ JUHOK

Kitünő hus, jó gyapju, nagy súly

Ezen kiválóan értékes

angol juh-fajta

bámulatosan korai

fejlettségénél fogva utolérhetetlen

ezenkívül pedig oly erős szervezetűek, hogy minden éghajlathoz alkalmasak,

és a hus minőségére nézve egyedül állanak.

Közlelbi felvilágosítást nyújt

JAMES E. RAWLENCE,

a Hampshire Down juhtenyésztők szövetségének titkárja.

SALISBURY, England.

Stephán Nándor

ezüst-, aranyműves és ékszerész
Budapest, IV. Aranykő-utca 4.
Az Orsz. Magy. Ebtényező
Egyesület jelvény és érem szállítója.

Készít mindenféle állatminta- és érmeket aranyból, ezüst- és ércből a legfinomabb kivitelben saját műhelyében. 854

Szabadalmazott Kosárbetétek

gőzcseplőgépek számára, kaphatók a feltalálónál, teljes felelőség mellett, hogy tiszta cséplést lehet vele végezni a legrosszab esetben is.

A kosárbetétek árai:

4	lőerezű géphez	60	kor.
6	"	70	"
8	"	80	"
10	"	90	"

Megrendelés esetén a kosár szélességének mérete beküldendő

Bajzath Ignác,

Székelyhid. 762

Kwizda Ferenc János

cs. és kir. oszt.-magy., román kir. és bolgár fejed. udv. szállító,
kerületi gyógyszerész, Kornenburg Bécs mellett

8 arany-, 19 ezüst-érem,
30 dísz- és elismerő-oklevél.

Állatorv. diáttetikai szer lovak-, marhák- és juhoknak. Közel 50 év óta a legjobban ismertetett és használt állatorvosi táppor, rosz emésztésnél, valamint tobnéknél a tej javítására és tejelőképeség fokozására céljából. Egy doboz 1 kor. 40 fill. fél doboz 70 fill. Valódi csak a fenti védjeggyel és kapható minden gyógyszerárban és droguakereskedésben. Tápportár: Török József gyógyszerész Budapest, VI. Király-u. 12.

A budapesti marhavásártéri vásári-pénztár részvénytárs.:

szarvasmarha, borjú, juh, kecske, bárány és sertések

bizományi eladásával

foglalkozik.

A bizományába küldött állatokat — kísérő nélkül lehet feladni. A tulajdonosnak az eladásnál nem szükséges jelen lenni. A feladott állatokra a feladási-vevény ellenében megfelelő **előleg**et nyújt hatóságilag megállapított kamattal mellet.

Vasúti küldemények czimzandók:

Vásárpénztár, Budapest, Ferencváros.

Levél-, sürgöny, telefonczím: VÁSÁRPÉNZTÁR—BUDAPEST.

35

Leopold Adolf bőrgyára Tata-Tóváros.

Vesz mindennemű állati bőrt, szerződésileg is.

Készít szarvasbőrt, mosó-, törő bőrt, cseres, fehér irhát, ezekből állandó raktár. Elvállal minden e szakba vágó munkákat.

6446

Szőlőtermésünket augusztus hóban legjobban fenyegeti a lisztharmat (Oidium)

Tessék tehát ellene védekezni!

A lisztharmat **egyetlen feltétlenül biztos**, tartós hatásu, olcsó és a borra kártékony hatásküli ellenszere

☞ a dr. Aschenbrandt-féle **RÉZKÉNPOR.** ☞

Ezen por finoman a fürtökre fujtatva, nemcsak *mentesíti a szőlőt az oidium megtámadásától*, hanem *a már megtámadott bogyókat is* (a repedtek kivételével) *meggyógyítja, a baj tovább terjedését azonnal becsüneteti, perzseléseket pedig mint a közönséges kénpor nem okoz.*

A **rézkénpor**, a mellett ugy a fürtök, mint *a vessző érését lényegesen előmozditja*, s így az arra fordított költség még az esetben is megtérül, ha a lisztharmat a szőlőt amugy is elkerülte volna.

Ez ellen pedig egy szőlőtulajdonos sincs biztosítva, mert *nemcsak a homoki, de a hegyi szőlőkben is fellépett már országsszerte a lisztharmat.*

Előssük meg a bajt, porossuk be haladéktalanul szöleinket!

A rézkénpor megrendelhető:

a „BORÁSZATI LAPOK“ kiadóhivatalában BUDAPEST, (Üllői-út 25.)

valamint

a Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél, Budapest, V., Alkotmány-u. 31.

és a vidéki megbizottaknál.

A rézkénpor ára:

5	kgos zsákokban à kg.	56	allér.
10	„ „ „	56	„
50	„ „ „	52	„

Kellő **készletről** gondoskodtunk s így a por bármely mennyiségben **azonnal** szállítható.

Hazai Ipar

FUCHS ÉS SCHLICHTER
Budapest, VI., Jász-u. 7.

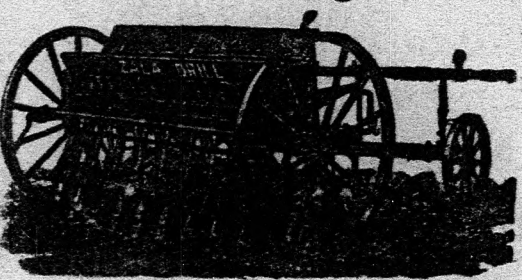
Csakis

a

**Hazai Ipart
pártoljuk.**

Külföldi
1897. Kiseb nemzetközi vetőgépversenyt
Lévai nemzetközi vetőgépversenyt
1898. Hódmezővásárhelyi vetőgépversenyt
Marosvásárhelyi vetőgépversenyt
1899. Szegedi kiállítás

WEISER J. C. gazdasági gépgyára

NAGYKANIZSÁN.
Ajánlja:
Magyarország
legjobb és
legjobb 7583
vetőgépét,
szabad kiváltható kapacsuklyókkal ellátott

ZALA-DRILL

szék és hegyes talajhoz egyaránt alkalmas
szervetgépét továbbá szab. „Perfecta” olosó és igen jó, könnyű vetőgépét,
legjobb szerkesztett Saak-rendszerű székékként, boronált, járgányalt, szesagypótló,
restált és mindenféle gazdasági gépeket.
„Planet Jr.” rsz. kézi-toló répakapa és töltőgető, a 10 frt.
Arjegyék ingyen és bérmentve.

A magy. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága arról értesít hogy a keleti vonatok igazgatóságának átirata szerint Románia, Görög-ország, Szerbia, Montenegro és Bulgáriából Törökországba rendelt, árucikkre nézve az eddigi behozatali vám felemeltetett.

Hogy a más államok állomásairól Törökországba küldött ily árucikk után szintén a magasabb vám illeték ki ne rovassék, szükséges, hogy szóban levő árucikk a származási helyükre vonatkozólag igazoló bizonylattal láttassanak el, mely utóbbi a feladó állomáshoz legközelebbi török követség (consulatus által mindenkor hitelesítendő lesz.

A megnevezett árucikkeken kívül egyéb árukra nem vettetik ki, magasabb vámilleték és így ezeknek ily származási bizonylattal való ellátása szükségtelen.

A vámmelés által érintett cikkek jegyzéke:
Juhok, kecskék, ürök, bárányok, sertések, vaj, friss állapotban és sózva, sajt, faggyu, buza és roz, buza és rozliszt, zabliszt, árpa- és kukoriczliszt, Rozs-dara, árpadara, bor hordókban és ládákbán, bor tömlőkben. Ecet hordókban, ecet ládákbán és demyonokban, borszesz hordókban, cognac és mindennemű likör, pálinka (raki) hordókban, pálinka (raki) ládákbán és demyonokban, paprika, kötel, zsinog, madzag, kötőfonal, hevederárak és nyerges árak, gyapjukelmék, gyapju és fagyapot, vallonea, közönséges és illatos szappan, friss gyümölcs, friss szőlő, zöld olajbogyó, citrom, narancs, alma, körte és hasonló gyümölcs, friss vagy szárított állapotban, aszalt szőlő, datolya és hasonló aszalt gyümölcs, füge aszalva is, főkmag, dió és mogyoró, Szent-János kenyér, fekete olajbogyó, oliv olaj hordókban és ládákbán, bőrök nyersen, bőrök kikészítve, tehén és borjubőrök, festett bőrök (Neschin, Sahfisu), kezi-bőrök, szivacsok, fürdőszivacsok, gyapot és vászon szövetek, közönségesek, gyapot fonal, gyapot szövet.
(Utányomás nem díjazatik).

Az igazgatóság.

Wir empfehlen zur Bekannmachung sowie für Auforderungen die bekannten
Inhaltreichen, reich illustrierten, elegant ausgestatteten weitverbreiteten Fachblätter:
Allgemeine Wein-Zeitung Redacteur: Antonio dal Bias. Jeden Donner-
stag erscheint eine Nummer. Abonnements-
preis, per franco zu senden ist, vierteljährig fl. 1-50
Wiener Landwirthschaftliche Zeitung Somtredacteur: Sugo S.
Gitschmann. Erscheint Mit-
woch u. Samstag. Viertelj. fl. 3.
Oesterreichische Forst- und Jagd-Zeitung Red.: Oberforst. Hof.
G. Weineck. Erscheint
Freitag. Viertelj. fl. 2.
Sugo S. Gitschmann's Journalverlag, Wien, I., Dominikanerbastei 5.

Tej! Tej!

Tisztelettel felkérem mindazon m. t. tejtermelő urakat, kik tejuket biztosan és szerződési-
leg elhelyezni óhajtják, hogy mielőbb b. megbízásunkkal,
melynek sikeres eredményét biztosítom, megfizetni szíveskedjenek. S. Itzer Jakab
VII., Rombach-u. 18. 1208

Vizhatlan kocsitakarók
repce, 985
gabona
és kazal
ponyvák,
mindenfajta zsákokat,
és mindennemű használatra szállt: azonnal és legolcsóbban
Leop. Langer, Brünn,
Zollhausglaeis 5.

Gazdasági kötélárak,

tornaeszközök, függő-ágyak és mindennemű
hálók ipartelepe.

Ponyvák, zsákok, ruhaterítő kötelek fehér kenderből,

dohányzsinegek
kiváló minőségben, és rebzsinórok, kender-tömlők és hevederek.
Valódi angol lawn-tennis, football és halászlé készletek gyári raktára
SEFFER ANTAL
Budapest, (Központi városház épület)
Károly-utca 1., bolt szám 12. Gondos kiszolgálást.
Arjegyék kívánatra ingyen és bérmentve.

Posnansky és Strelitz

Budapest, VI., Podmaniczky-u. 27.
Gyár: Erzsébetfalva.
Ajánlanak:

**Aszfalt,
Fedőpapirlemez,
Kátrány,
Carbolineum,
Carbolsav,
Creolin-t stb.**
legjobb minőségben, jutányos árak mellett.

Actiengesellschaft

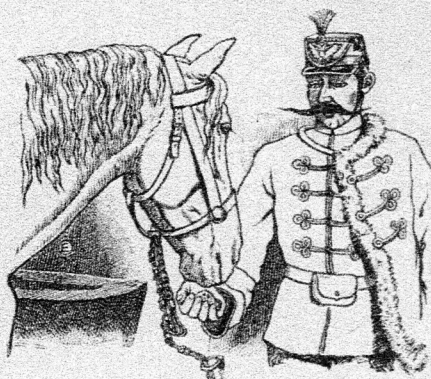
Stahlwerke

Weissenfels

ezelőtt Goepfinger & Co.
Weissenfels, Oberkram.
Szab. aczellhordók.

A hordóban levő folyadék nem veszít súlyából kiszivárgás, felszivódás és apadék által. Nincs tűzveszély.

Petroleum, benzín, festékek, szesz, Kapható minden olajok, alkáliák stb. részére.
vaskereskedésben.

Amerikai szabadalmazott aczellánczok forrasztás nélkül.
Arjegyeket ingyen és bérmentve.

Hirdetési ár 15 szög 60 fillér, ezen felül minden szög 4 fillér, kövér betűkkel minden szög 8 fillér betűkkel...

KIS HIRDETÉSEK

Csak mezőgazdák és a szakirodalom termései, továbbá állást keresők és adók hirdetései...

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel válasza szükséges levélbélyeget vagy levelezőlapot küldenek.

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS.

Kezelőtisztet értelmest, szerény igényű kerekesek lázár 900 holdas birtokom vezetésére...

Pasztia-Timári gazdaságunkban egy értelmest, szerény igényű kerekesek lázár 900 holdas birtokom vezetésére...

Nőtlen ispánt keresek október elsejére, ki a telegazdaság, valamint a mezőgazdaság minden ágában...

Szeszfőző nős, keresztény, keresztetik, gazd. iskolát végzett előnyben részesül. Pályát küldjék...

Gazdasági gyakornoki állás. Gróf Károlyi Imre Mágocs uradalmába...

Ispán keresetük 1400-ban dás birtokra, melyen tulajdonos maga gazdálkodik...

Nős kertész, ki a konyha, díszkertészet és méhészetben járatos, keresztetik; fizetés 300 korona...

Irnok keresetük, ki már némi gazdasági gyakorlattal bír. Fizetés évi 400 korona...

ÁLLÁST KERESŐK. Földmives, telegazdasági és szeszfőzői iskolát végzett, 34 éves férfi...

Több évi gyakorlattal bíró ispán, nős, család, azonnal vagy október 1-ére állást keres...

Magtárosi vagy gazdai állást keres földmives iskolát végzett nőtlén férfi...

Gazdasági intézetet végzett, 32 éves nős, prot. gazdasági, magyar és német nyelvet beszél...

Gépész. Nagyobb uradalomba évi állást keres, adatai 10 évi munkavezetői foglalkozás...

Gazdatiszt, kitűnő praxissal, 42 éves, román, kath., a gazdaság minden ágában...

Gazdatiszt állást keres, szakiskolát végzett keresztény, egészséges, szerény igényű...

Mérlegképes könyvelő, magyar, német, orosz, 18 évi gyakorlatat, ki ezen minőségben...

Gazdasági intézetet végzett nős, fiatal ember kezelőtiszt állást keres...

Herezegi uradalomban felmondatlan állásban lévő szedőtiszt, ki úgy a gazdaság vezetésében...

Gazdasági tanintézetet végzett fiatal ember oly uradalomban szeretne állást foglalni...

Uradalmi főkertész, ki a kertészet minden ágában járatos és kitűnő bizonyítványokkal rendelkezik...

Ispáni vagy segédtiszt állást keres október hó 1-éig 25 éves izr. vallású ispán...

Műkertész, nős, a kertészet összes ágában járatos, teljesen szakképzett, állást keres...

Gazdatiszt ki egyszersmind mérlegképes könyvelő is...

Földmives iskolát és 4 középosztályt végeztem, 5 évi gyakorlatomból 3/4-ét egy helyen mint segéd...

Ajánlkozik gazdaságban 22 évi gyakorlattal, keresztény férfi...

Kezelőtiszt állást keres egy 23 évi praxissal bíró, 38 éves, nős, gazda, ki nagyobb uradalmakban...

ÁLLATOK. Vöröstartka tinó és üsző teljesen prima, 1-2 esetleg 3 éves...

kapható olcsó áron. Későbbi, ugyisintén jármos és beállítási ökrök...

ELADUNK és kölcsön adunk új és egyszer használt vizhatalan TAKARÓ PONYVÁKAT...

ELADUNK és kölcsön adunk új és egyszer használt vizhatalan TAKARÓ PONYVÁKAT...

Biborheremag 10-12 g. eladók, mintát küld a jószágkezelőség...

„Agricol“ Ausztria, Magyarország és Olaszországban szabadalmazott...

F. Fenderl & Co. szappangyára 730 TRIEST, Via Limitanea 1.

Eredeti Rambouillet kosok mindenkor nagyobb mennyiségben...

gróf Herberstein Albert uradalmi igazgatóságár il Strilek, Morvaország.

Pasztia-Csőzi gazdaságunkban, vasutállomás Várpálya 50 drb kondorszörű magyar onyarsertes eladó...

ELADÓ négyezer kereszt buza, árpa és zabszalma...

ELADÓ négyezer kereszt buza, árpa és zabszalma...

ELADUNK és kölcsön adunk új és egyszer használt vizhatalan TAKARÓ PONYVÁKAT...

Biborheremag 10-12 g. eladók, mintát küld a jószágkezelőség...

„Agricol“ Ausztria, Magyarország és Olaszországban szabadalmazott...

F. Fenderl & Co. szappangyára 730 TRIEST, Via Limitanea 1.

„A szarvasmarhatenyésztés alapvonalai.“ Pályadíjnyertes mű, 62 ábrával...

Monostori Károly tanár. Megrendelhető szerzőnél...

Tanulókat a jövő tanévre teljes ellátásra elfogad nyugalmazott gazdasági Budapest, Nagy-Templom-utca 18. l. 11.

Valamennyi gabonafajták eladásához a legmagasabb vásári áraikon ajánlkozik Gustav Brum WIEN 1363

Kitűnő minőségű Biborheremag jutányosan kapható

HALDEK magkereskedésben Budapest, Károly-körút 9.

Kiváló szállítóképes és robusztus cizg közléseket díjaz tervezett vagy szükséges csatornázásokról...

Kölcson Ponyvák mérsékelt díj mellett kaphatók...

F. Fenderl & Co. szappangyára 730 TRIEST, Via Limitanea 1.

Fűzes-telepűi kosárfonáshoz alkalmas fűzessző eladó...

Csinosán kálifűtő gyűjteményes árakat szállít...

Repcze, árpa, buza stb. aratásra és szálás takarmány adagolásra

használva a gazda 100 keresztelű biztosan 6 koronát megtakarít...

Haszonbérlet-keresés. Előkelő családéhoz (keresztény) bérletet keres...

Malomeladás, malomvétel, malombérlet, gépek vétele és eladása

Molnár Lapja (Budapest, VIII. József-körút 33.)

GŐZEKÉKET, GŐZ-UTIHENGEREKET

GŐZ-UTIMOZDONYOKAT

a legköltségtesebb szerkezettel és legolcsóbb árak mellett szállít

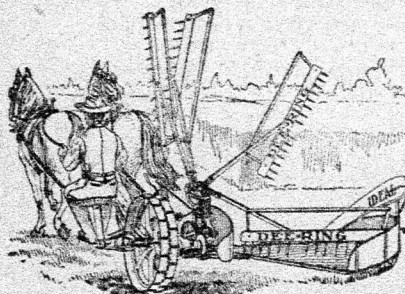
JOHN FOWLER & Co.

Telefon 42-50. BUDAPEST—KELENFÖLD vasútiállomásnál
szemben.

Iroda, raktár, javítóműhely.

Közlekedés vasúton és villamos vasúton.

A „Deering” aratógépek újabb győzelme!

Ez év július 25-én és 26-án Zurawican Galicziában tartott nemzetközi aratógép versenyen, a „Deering” aratógép nyerte el a legtöbb érték számot 217-et, minek következtében a Walter a Wood-féle, Mc. Cormick-féle, Magyar Államvasutak Gépgyárának „Millénium”, Umrath és Társa „Handy” aratógépeikkel szemben, **ELSŐ HELYEN**, a Galicziai országos gazdasági egyesület első díjával ezüst érmével lett kitüntetve.

A „Deering” Chicagói aratógépgyár kizárólagos képviselője

PROPPER SAMU

Budapest, V. ker., Váci-körút 52. sz.

Szegedi Zsákok

Gabonazsákokat
nyers és vízmentesen telített
ponyvákat,
KÖTÉLNEMŰEKET,
az elismert legjobb minőségben szállít a
Magyar Vitorlavászon- és
Kendergyár

Salzmann és Társa.
Központi megrendelő iroda:
Budapest,
V., Nádor-utca
20. sz.

Kalmár Vilmos

Budapest,

VI. kerület, Teréz-körút 3. szám.

a csehországi Thomas-művek magyarországi vezér-
képviselője ajánl:

Thomasfoszfátlisztet (Thomassalak),
„Martellin” dohánytrágyát, Kalnitot.

— A műtrágyák beltartalmáért szavatolok. —

Legujabb szerkezetű kitűnő trágyaszóró gépek
a legolcsóbb áron.

— Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás. —

Magyar királyi államvasutak.

Üzletvezetőség Kolozsvárt.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetősége a kocsárd-m. vásárhelyi vonal M. Ludas állomása mellett 8 lakóház építésére alkalmas, esetleg 2-3 részletből is állható, összesen mintegy 3000 öölnyi területet vásárolni óhajtván; arra ezennel pályázat hirdetettik.

Megkívántatik, hogy a vásárlandó telek lakóházak építésére alkalmas árúknak ki nem tett terület legyen és hogy az a m. ludasi vasúti állomáshoz lehetőleg közel fektüdjék.

Az ajánlatok jogérvényes alakban bélyegzettel és lepecsételve „Ajánlat a m. kir. államvasutak által M. Ludason vásárlandó telekre 17847/900. szhoz” felirattal ellátva f. év augusztus hó 10-ik napja déli 12 órájáig titkárságunkhoz beküldendők.

Az ajánlatban a megvételre felajánlott terület pontos fekvése, nagysága, az ölenkénti, vagy 1000 ööllel számított holdankénti egységár, telekkönyvi tulajdonosának valamint az ajánlattevő neve és lakcíme pontosan kitüntendő.

A m. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetősége fentartja magának a jogot, hogy az ajánlatok között tekintet nélkül az árakra és feltételekre szabadon választhasson.

Kolozsvár, 1900. július hó 20-án.

Az üzletvezetőség.

(Utányomás nem díjazatik.)

GÉPOLAJAT,

u. m. valódi tiszta olivajajat, elsőrendű savtalanított repceolajat, stb.

disznósirt, szalonnát és szalonnáról lerázott sót,

Fertőtlenítő szereket,

u. m. karbolsav, karbolpor, creolin, zöldgálicz stb.

rézgálicz karbololeumot, keserűsót csudasót stb.

— Mindenkor a legmagasabb napi áron, készpénzfizetés mellett vásárolok lóherét, lucernát és egyéb magvakat és kórok mintázott szíves ajánlatokat. —

KRAMER LIPÓT,

Telefon.

AJÁNLÓK:

Kocsikenőcsöt, Petroleumot,

Zsákokat, takaró- és szekerponyvákat, kátrányfestékeket, fedéllakot,

MÜTRÁGYÁT

Olaj szaponátiát tiszta vastag gyökerekből őrölve.

— Mindenkor a legmagasabb napi áron, készpénzfizetés mellett vásárolok lóherét, lucernát és egyéb magvakat és kórok mintázott szíves ajánlatokat. —

KRAMER LIPÓT,

Telefon.

Lucernát, lóherét, fűmagvakat

minden ezérra és minden egyéb gazdasági czikket.

Vetőmagot

a legjutányosabb áron és garantált jó minőségben.

— Mindenkor a legmagasabb napi áron, készpénzfizetés mellett vásárolok lóherét, lucernát és egyéb magvakat és kórok mintázott szíves ajánlatokat. —

KRAMER LIPÓT,

Telefon.

Sürgőnyczim: „CERES” Budapest.
Arjegyzékkel és részletes külön ajánlatokkal kívánatra szolgálak.

„Patria” irodalmi és nyomdai részvénytársaság nyomása, Budapest (Köztelek).